

అఖిల

అఖిలభారత పత్రిక

మే 2011

కోరికల నుండి విముక్తి

విషయసూచిక

శ్రీమాత ప్రవచనాలు

శ్రీఅరవిందుల ప్రవచనాలు

అట్ట మీద పుష్పము

శ్రీమాత యొక్క ఆధ్యాత్మిక సంకేతము: జీవనశక్తి

బహుళార్థకమై శక్తివంతంగా అన్ని అవసరాలను నెరవేరుస్తుంది.

మనుషులు నిరంతరమైన కోర్కెలతో జీవిస్తుంటారు

శ్రీమాత: నా కొక వ్యక్తి జ్ఞాపకం వస్తున్నాడు. అతను చాలా కాలం క్రితం ప్రభుత్వ కార్యం మీద యిక్కడకు వచ్చాడు. అతనిని నాకు పరిచయం చేసి, అతనిపై నా అభిప్రాయం అడిగారు. అతను కూడా ఆశ్రమం గురించి, ఆశ్రమజీవితం గురించి నన్ను కొన్ని ప్రశ్న లడిగాడు. నా దృష్టిలో జీవితంలో అత్యంత ఆవశ్యక మయిన క్రమశిక్షణ ఏమిటని అడిగాడు. అతను రోజంతా పొగపీలుస్తూ అవసరమయిన దాని కన్నా ఎక్కువ మద్యం తాగుతూ ఉండేవాడు. అందువలన త్వరగా అలసిపోయి, తనపై తనకి నియతి లేకపోవటము వలన ఎప్పుడూ ఏదో ఒక ఫిర్యాదు చేస్తూండేవాడు. 'ముందుగా పొగపీల్చటం, మద్యం తాగటం మానెయ్యాలి' అని చెప్పాను. అతను నివ్వెరపోయి నమ్మలేనట్లుగా నా వైపు చూసాడు. 'మరి పొగతాగకుండా, మద్యం తీసుకోకుండా ఇంక జీవించటం ఎందుకు?' అన్నాడు. 'ఇంకా నువ్వు ఆ దశలోనే ఉంటే నేను చెప్పవలసినదేమీ లేదు' అని అన్నాను.

ఇలా మనమూహించిన దానికన్నా ఎక్కువ సార్లే జరుగుతుంది. మనకది చాలా అర్థరహితంగా కనిపిస్తుంది. ఎందుకంటే మనకి జీవితంలో ధూమపానం, మద్యపానాల కన్నా ఆసక్తికరమయిన, ఉన్నతమయిన ఆదర్శాలున్నాయి. కానీ అతి సాధారణమయిన వ్యక్తులకు జీవితపరమార్థమంటే కోరికలను సంతృప్తిపరచుకోవటమే. అదే వారి జీవితలక్ష్యం. స్వతంత్రతకు తార్కాణం.

*

ప్రశ్న: మధురమయీ, కొంతమంది పిల్లలు ఎప్పుడూ ఏదో ఒకటి, చూసినదల్లా కావాలని అడుగుతుంటారు?

శ్రీమాత: ఎందుకంటే వాళ్ళు కోరికలతో నిండి ఉంటారు కనుక. కామనా తరంగాలతో నిండి, ఆపై తమపై తమకి నియతి లేకపోవటం వలన, సులభంగా వ్యక్తం చేస్తారు. పెద్దవాళ్ళలో కూడా కోరికలుంటాయి. వాళ్లు తమ కోరికలని పైకి చెప్పటానికి సిగ్గుపడటం వల్లనో, లేదా ఎదుటివారు నవ్వుతారనే భయం వల్లనో బయటకు వ్యక్తం చెయ్యరు. పిల్లలలో ఈ అరమరిక లుండవు. చాలా కొద్ది మినహాయింపులతో ఎక్కువ శాతం వ్యక్తులు నిరంతరం ఎడతెగని కోరికలతో జీవిస్తుంటారు.

వాళ్లు పైకి వ్యక్తం చేయరు అంతే. తమలో తాము తెలుసుకోవటానికి కూడా సిగ్గు పడతారు. కానీ ఏదో కావాలనే కోరిక మాత్రం ఉంటుంది. ఏదయినా ఒక అందమయిన వస్తువును చూసినపుడు తక్షణమే దానిని పొందాలనే కోరికగా అనువదించబడుతుంది.

ఇది పూర్తిగా చిన్న పిల్లల మనస్తత్వమే. ఇది అపరిపక్వతే కాకుండా, అర్థరహితం కూడా, ఎందుకంటే నూటికి తొంభైసార్లు ఆ వస్తువును పొందిన తరువాత కనీసం ఆ వస్తువు వైపు చూడటం కూడా జరగదు. ఒకసారి వస్తువు స్వంతమయ్యాక అది ఎటువంటిదైనా దానిపై ఆసక్తి పోకుండా ఉండటం అరుదు.

*

కోరిక అనేది చాలా గూఢమయినది. నిమ్నప్రకృతి యొక్క అగోచరమయిన చర్య ఇది. కోరికలు — అజ్ఞానము, బలహీనతల యొక్క చలనాలు. ఇవి మీ అజ్ఞానానికి, బలహీనతలకు మిమ్మల్ని కట్టి బంధిస్తాయి. కోరికలు తమలోంచే ఉత్పన్నమవుతాయని అందరూ అనుకుంటారు. అవి తమలోంచే వస్తున్నాయని, తమలోనే జనిస్తున్నాయనీ అనుకుంటారు. కానీ అది సత్యం కాదు. ఇవి నిమ్నప్రకృతి అనే అస్పష్ట మహాసాగరం నుండి ఉద్భవించి ఒకరి నుండి ఒకరికి సంక్రమిస్తూ ఉంటాయి. ఇవి వ్యక్తిలో జనించవు. వ్యక్తులే ఈ కోర్కెల తరంగాలచే చుట్టుముట్టబడి, ఎవరైతే సుముఖంగా ఉంటారో, ప్రతిఘటించరో, వాళ్లు ఈ వెల్లువలో కొట్టుకుపోతారు. కామం వారిని ఆవరించి, అధీనపరుచుకొని, విచక్షణను పోగొట్టి, దానిని ప్రదర్శించడం వారి సహజ ప్రకృతే అనే భావనను కలిగిస్తుంది. నిజానికి వ్యక్తి నిజస్వభావానికి, కోరికలకు సంబంధం లేదు.

మూలము: శ్రీమాత

అనువాదం: డా. సరోజా ప్రసాద్

కోరికల నివారణ

కోరికలను సంతృప్తి పరచడం ద్వారా

"మనస్సు తన స్వంత ఆలోచనలనే అంటిపెట్టుకుంటుంది! ప్రాణికం తన స్వంత కోరికలకే ప్రాధాన్యమిస్తుంది!"* అలాంటప్పుడు, మనస్సు ప్రాణానికి భాగస్వామిగా మారి, తార్కికంగా, వివరణ ద్వారా సమర్థిస్తూ, కోరిక లుండటానికి అద్భుతమైన సంజాయిషీని ఇస్తుంది. కోరికలను సంతృప్తిపరచడమే వాటి నుండి విముక్తి పొందే పద్ధతు లన్నిటి కంటె విశిష్టమైనదని జనం చెప్పడం నేను విన్నాను. వాళ్లు దాన్నొక సిద్ధాంతం చేసేసారు. మీరు మీ కోరికల్ని తీర్చుకోడం మొదలుపెడితే అప్పుడు సహజంగానే మరి కొన్ని కోరికలు పుట్టుకొస్తాయి. కోరికల విషయాలకొస్తే ఒకటి తీరితే మరొకటి దాని స్థానంలో సులభంగా పుట్టుకొస్తూనే వుంటుంది. ఆ కోరిక తీరటానికి ప్రయత్నిస్తే మరొకటి. ఇలా మీరు ఈ పద్ధతిలో వంద జన్మ లెత్తాలి.

కోరికలకి లోబడిపోవడం వాటి నుంచి విముక్తికి మార్గం కాదు. వాటికి అంతుండదు. ప్రతి ఒక్క కోరిక తీరిపోగానే ఆ స్థానంలో మరొకటి. ఇలా అవి ఎడతెగకుండా గోల చేస్తూనే వుంటాయి.

కోరికలను జయించడం ద్వారానే వాటి నుంచి విముక్తి పొందగలం. నిమ్నప్రకృతి చైతన్యం నుండి ఉన్నత ప్రకృతి చైతన్యానికి యెదగడం ద్వారా మాత్రమే కోరికల్ని జయించి వాటినించి విముక్తి పొందగలం.

కోరికలను అణచిపెట్టడం ద్వారా

కోరికల్ని అణచివెయ్యడానికి ఆత్మనిగ్రహం బాగా ఉపయోగపడుతుందని చాలా పద్ధతుల్లో ఆ దిశగా ప్రయత్నిస్తారు. చాలా కాలం వరకు ఈ అణచివేతను కొనసాగిస్తే కోరికల్ని చంపడం సాధ్యం కావచ్చు. కేవలం భౌతిక ప్రపంచానికి సంబంధించిన

---

*శ్రీఅరవిందులు వ్రాసారు, "పరివర్తనామార్గంలో అడ్డుగా నున్నవి మూడు ప్రధానమైన అడ్డంకులు" అని. అందులో ఒకటి "స్వార్థపరత్వం – మనస్సు తన స్వంత ఆలోచనలకే కట్టుబడి ఉండటం, ప్రాణికం నిజమైన ఆత్మసమర్పణకన్నా స్వంత కోరికలకే ప్రాధాన్యమీయటం, భౌతికం స్వంత అలవాట్లకే అంటిపెట్టుకొని ఉండటం".

సమస్య అయినట్లయితే అది నిజం కావచ్చు. కాని భౌతిక ప్రపంచం వెనుక ఉపచేతనా ప్రపంచం వుంటుంది. ఉపచేతనా ప్రపంచం వెనుక గాఢనిశ్చేతన ఉంటుంది. మీకు తెలియనిదేమంటే మీ కోరికని మీలోనే సమూలంగా నాశనం చెయ్యకపోతే అది పెరిగి రూపం ఏర్పడటానికి బీజం అవుతుంది. అలాంటి రూపాన్ని దేనినైతే మీరు అభివ్యక్తం కాకుండా నిరోధించాలని చూస్తారో, అది ఉపచేతనలో అణగద్రొక్కబడి, అట్టడుగునకు తరమబడి, మీరు జాగ్రత్తగా వెతికినట్టయితే ఉపచేతనలో దాని పని అది చెయ్యడానికి సమయం కోసం వేచివుండటం చూస్తారు. అందుచేత ఎంతోమంది సాధకులు, ఏళ్ళ తరబడి అదుపులో వుంచగలిగిన ఒక పనికిమాలిన ప్రయత్నాన్ని అది ఎంత సుదీర్ఘ కాలం అదుపులో ఉందో, అంతకు మించిన వేగంతో విపరీతమైన తీవ్రతతో హఠాత్తుగా వురకలు వేస్తూ బయటపడటాన్ని చూసి విస్తుపోతారు.

కోరికల నివారణ అన్నిటి కంటె శ్రేష్టమైన పద్ధతి

సాధారణంగా సహజవాంఛలు, కోరికలు, ఉద్రేకాల నివారణ,ఇవన్నీ ఇంద్రియాలకి, జీవాత్మకి సంబంధించిన విద్య, సంస్కృతి సంస్కారాల ద్వారా సాధించగలగడం ఒక మంచి పద్ధతి. సహజవాంఛలు, కోరికలు, ఉద్రేకాలు వీటిని తొలగించుకోడానికి వాటిని నిరోధించకూడదు. వాటిని మచ్చికచేసి, జ్ఞానవంతం చేసి సంస్కరించాలి. ఇది కోరికల నివారణకి సరియైన, శ్రేష్ఠమైన పద్ధతి. జీవి యొక్క పురోగతికి, ఎదుగుదలకి సామరస్యపూర్వకమైన స్పందనకు, స్ఫూర్తికి పాటింటవలసిన అత్యంత పరిణతి చెందిన విధానం, ఆ జీవి సంస్కారంలో, యెదుగుదలలో, విద్యలో ఒక భాగం. ఇది మనుషులు వారి మేధను వృద్ధిపరచి, నేర్చుకుని, చదివి, యోచించి, సరిపోల్చి అధ్యయనం చేయనట్లుగా ఉంటుంది. అలాంటివారి మనసులు విశాలమవుతాయి. వారు మానసికపరమైన విద్యగాని, అవగాహనగాని లేకుండా జీవించేవారి కంటె, అల్పమైన, సంకుచితమైన అభిప్రాయాలు కలిగినవారి కంటె ఎంతో విశాలదృక్పథంతో అర్థం చేసుకోగలుగుతారు. ఈ సంకుచిత స్వభావుల చైతన్యంలో ఒక్కొక్కసారి వైరుధ్య భావాలు పొడసూపి, వారు వాటికి పూర్తిగా లోబడతారు. ఎందుకంటే వాళ్ళ ఆలోచనలు అంత మాత్రమే. అవే సాటిలేని మేటివని, వారి జీవితాల్ని నడిపించవల సినవని అనుకుంటారు. బాగా శిక్షణ పొందిన అధ్యయనపరుల కంటె వీరు పూర్తిగా

సంకుచితమైనవారు, పరిమిత స్వభావులు. అయితే శిక్షణ పొందినవారు, అధ్యయనం చేసినవారు వారి మనసులు బాగా విశాలం చేసుకోవాలి. వారు విషయాల్ని సరిపోల్చి చూసి ఇవన్నీ ప్రపంచంలో ఉండడమన్నది సహజమేనని తెలుసుకుంటారు. పరిమితమైన ఆలోచనలకే అంటిపెట్టుకుని ఉండి, అవి మాత్రమే ప్రత్యేకంగా సత్యం యొక్క అభివ్యక్తమని అనుకొనుట అల్పత్వం.

ఉన్నతమైన అభివృద్ధికి చైతన్యాన్ని సిద్ధం చేయడంలో విద్య కచ్చితంగా అన్నిటికంటె శ్రేష్ఠమైన మార్గం.

*

ప్రశ్న: ప్రియమాతా, కోరికల్ని, మమకారాన్ని జయించడానికి అన్నిటి కంటె ప్రభావం కలిగిన మార్గం యేది? పూర్తిగా భగ్నమయే ప్రమాదం వున్నప్పటికీ, నెమ్మదిగా, జాగ్రత్తగా వాటిని ఒక్కొక్కటిగా తొలగించాలా?

శ్రీమాత: రెండు పద్ధతులూ నిష్ప్రయోజనమైనవే. సాధారణంగా ఈ పద్ధతుల వల్ల కలిగే ఫలితం ఆత్మవంచనే. కోరికల్ని అధిగమించామని మిమ్మల్ని మీరు మభ్యపెట్టుకుంటారు. కాని, కేవలం వాటి మీద బలంగా కూర్చోడం వల్ల ఆ వత్తిడికి అవి పేలి బయటపడేవరకు ఉపచేతనలో అణిచిపెట్టబడి వుంటాయి. ఒక్కసారిగా జీవిలో ఉవ్వెత్తుగా యెగిసిపడి కల్లోలం రేపుతాయి.

అన్ని కోరికలకి, మమకారాలకి అతీతమైన దృఢమైన క్షేత్రంలో మీ చైతన్యాన్ని స్థాపించడం ద్వారా మీరు మీ నిమ్న ప్రకృతి మీద అధిపతులు కావాలి. ఎందుకంటె అది దివ్యకాంతి, దివ్యశక్తి ప్రభావం క్రింద పనిచేస్తుంది. అది ఒక సుదీర్ఘమైన, సమగ్రమైన పరిశ్రమ. తిరుగులేని చిత్తశుద్ధితో, అలుపులేకుండా ఫలితం సాధించేవరకు వదలని సాధన, దీక్ష కావాలి.

ఏ సందర్భంలో కూడా మీరు ఉన్నదాని కంటే సమగ్రంగా ఉన్నట్టు నటించకూడదు, సరి కదా, ఉన్నదానికి విరుద్ధంగా కనిపించడానికి ప్రయత్నించకండి.

*

బుద్ధుడు సకారణంగా చెప్పాడు ఎంతకాలం మీలో కోరిక స్పందన ఉంటుందో అంత కాలం ఆ స్పందన విశ్వవ్యాప్తమవుతుంది. దీనిని స్వీకరించడానికి సిద్ధంగా

ఉన్నవాళ్ళందరూ స్వీకరిస్తారు. అదే మాదిరిగా, మీలో కోరిక స్పందనను స్వీకరించే ఏ కొద్ది మాత్రం సుముఖత ఉన్నా, మీరు ఆ కోరిక యొక్క అన్ని స్పందనలకి తెరుచుకుంటారు. అవి నిరంతరం విశ్వంలో వ్యాపిస్తూనే వుంటాయి. అందుకే అతను కృతనిశ్చయంతో ఈ భ్రాంతి నించి బయటపడండి, పూర్తిగా విడుదలకండి, హాయిగా వుంటారు అని అన్నారు. ఇది చాలా స్వార్థపూరితమైనదని నా కనిపిస్తుంది. కాని అతని దూరదృష్టిలో అదొక్కటే మార్గం కనిపించింది. కాని ఇంకొకటి కూడా ఉంది. ప్రపంచమంతటా వ్యాప్తిచెంది ఉన్న స్పందనలన్నింటిపైన చైతన్యవంతంగా నిరంతరం ప్రభావం చూపగలగేటంతగా దివ్యశక్తితో తాదాత్మ్యం చెందాలి. అప్పుడు అవాంఛనీయ స్పందనల ప్రభావం మీ మీద ఏమాత్రం ఉండదు. కాని వాటి మీద మీ ప్రభావం వుంటుంది. అవాంఛితమైన స్పందన మీకు తెలియకుండా మీలో ప్రవేశించి పనిచేయుటకు బదులు, దాని రాకను గ్రహించి వెంటనే దాని పరిణామం కోసం మీరు పనిచేయాలి. అది పరిణామం చెంది విశ్వంలో వెనక్కి పోతుంది. దాని ప్రయోజనం అది నెరవేర్చి ఇతరుల్ని అదే విధమైన గుర్తింపుకి సిద్ధం చేస్తుంది. శ్రీఅరవిందులు చేయదలచింది సరిగ్గా ఇదే. అంత కంటె స్పష్టంగా చెప్పాలంటే, మిమ్మల్ని చెయ్యమని అడిగింది అదే. మీరు చెయ్యవలసినదేదో నిశ్చయించినదీ అదే. పరుగెత్తి కోరికల నుండి పారిపోవడానికి బదులు, వాటిని జయించగలిగే శక్తిని మనలోకి తెచ్చుకోవాలి.

*

ఎవడైతే తన మీద తాను ఆధిపత్యం సాధించాడో, ఎవడైతే తన చైత్యపురుష సత్తాను కనుక్కున్నాడో, దాని చైతన్యంలో నిరంతరం జీవిస్తాడో, ఆంతర్యంలోని దివ్యశక్తితో ఒక సమగ్రమైన సంబంధం లేక నిరంతర అనుబంధం కలిగి ఉంటాడో, అతడు జ్ఞానము, కాంతి, సౌందర్యము, స్వచ్ఛతల ఆచ్ఛాదనతో ఉంటాడు. అదే కోరికల మీద అన్నిటినీ మించిన రక్షణ అవుతుంది. కాని ఆ విధంగా తాను నిరంతరం తన రక్షణలో తాను లేనట్టయితే ఆ కోరిక తనలోకి ప్రవేశించే అవకాశం ఉంది. ఎందుకంటే అది బయట నుండి వస్తుంది గనుక. మనిషి తనలో కోరికని అధిగమించ వచ్చు, అయినప్పటికీ అది అంటురోగంలా బయటి నుండి రావచ్చు. కాని ఈ కాంతి, జ్ఞానం, స్వచ్ఛతల ఆచ్ఛాదన ద్వారా కోరిక తన తీవ్రతను కోల్పోతుంది.

గుడ్డిగా సత్యమే స్పందించే ఉద్యమంలాగ రావడానికి బదులు, ఏమి జరుగుతున్నదీ ఆ వ్యక్తి గ్రహించి జాగ్రత్తపడతాడు. అది కోరదగినది కానప్పుడు ఆంతర్యంలోంచే ప్రయత్నించి లోపలికి వస్తున్నదానిని అక్కడినించే తిరస్కరిస్తాడు. ఇది మాత్రమే నిజమైన భద్రత. మేలుకున్న, స్వచ్ఛమైన, అప్రమత్తమైవున్న చైతన్యం. ఒక విధంగా చెప్పాలంటే నిద్రపోనిది. ఏ విషయం గురించయినా జాగ్రత్తపడంది ప్రవేశించనివ్వదు. అయితే మనుషులలో ఉన్న అతి చెడ్డ అలవాటేమిటంటే అంటురోగం తగిలేదాకా దానిని గుర్తించరు. అందువల్ల ప్రతిస్పందించడం ఆలస్యమవుతుంది. అది అసాధ్యం కాదు కానీ, కష్టం ఎక్కువవుతుంది. అది వచ్చేటప్పుడు మనిషి చూడగలిగినా, అది ఒక రకమైన నల్లటి మచ్చగా ఆ పరిసర వాతావరణంలోకి ప్రవేశించినా, అంగీకరించలేనిదేదో వచ్చిందని గ్రహించి తరమగలడు.

మూలం: శ్రీమాత

అనువాదం: నడిమింటి విజయలక్ష్మి

అధిక సంతోషానికి మార్గం

ఉదాహరణకు, మీరు ఒకదానిని చూస్తారు. అది అందమైనది, లేక మీకలా అనిపిస్తుంది — అది సుందరమైనది, ఎంతో పొందికగ నున్నది, అత్యంత ఆహ్లాదకరమైనది. నిజమైన చైతన్యం మీకున్నట్లయితే, చూడటంలో ఉన్న ఈ సంతోషాన్ని, ఒక అత్యంత సుందరమైన, ఎంతో పొందికగానున్న దానితో చైతన్యవంతమైన సంబంధం ఏర్పడినందువలన కలిగే సంతోషాన్ని అనుభవించగలుగుతారు. అంతే, అక్కడితో అది ఆగిపోతుంది, అక్కడే ఆగిపోతుంది. చూశావూ, అలాంటిదొకటి ఉన్నదనే సంతోషం నీవు పొందావు. ఈ విధమైన అనుభవం సౌందర్యపిపాసులగు కళాకారులలో సర్వసాధారణం. ఉదాహరణకు, కళాకారుడు ఒక సుందరమైన ప్రాణిని చూసి దాని అందము, సొగసు, కదలికలలోని సామరస్యత మున్నగువాటిని గమనించుటలో గల ఆనందాన్ని పొందవచ్చు. అంతే, అక్కడితో అది ఆగిపోతుంది. అతడికి సంపూర్ణ ఆనందం కలుగుతుంది, పరిపూర్ణ సంతృప్తిని పొందుతాడు. కారణం, అతను ఏదో ఒక అందమైనదానిని చూశాడు గనుక. ఒక సాధారణ చైతన్యం, సర్వసాధారణమై

నది, ఇతర సాధారణ చైతన్యాలవలె మందమైనది, ఒక అందమైనదానిని చూసిన వెంటనే, అది ఒక వస్తువుగాని లేక మనిషిగాని, అబ్బ! 'నా కది కావాలి'. ఎంత శోచనీయమో, తెలుసా. ఈ వ్యవహారంలో కనీసం అది ఆ అందం అందించే సంతోషాన్ని కూడ పొందలేదు, కారణం, దానికి కోరిక అనే తాపం సోకింది. అది ఆ సంతోషాన్ని కోల్పోయింది. దానికి బదులుగ ఏమీ పొందలేదు. అందుకు కారణం, దేనినైనా వాంఛించటంలో సంతోషదాయకమైనది ఏదీ లేదు. కేవలం అది నిన్ను ఒక అసహ్యకర మైన స్థితికి నెట్టుతుంది. అంతే.

బుద్ధుడు ఇలా అన్నాడు — ఒక కామనను తృప్తిపరచుటలో కన్న దానిని అధి గమించుటలోనే అధిక ఆనందముంటుందని. ఇది ప్రతి ఒక్కరు పొందగలిగిన అనుభవం. నిజంగా ఆసక్తికరమైనది, అత్యంత ఆసక్తిదాయకమైనది.

ఒకరెవరో ఆహ్వానించబడ్డారు. ఇది పారిస్ నగరంలో జరిగింది. మాసెనెట్స్‌లో జరిగే ఒక సంగీతరూపక ప్రథమ ప్రదర్శనానికి ఆహ్వానించారు. అది ఎవరిదో నా కిప్పుడు జ్ఞాపకం లేదు. కథాంశం బాగుండింది, ప్రదర్శన కూడ బాగుండింది. సంగీతం అంత అసంతృప్తిగ లేదు. ప్రభుత్వ ప్రదర్శనశాలల్లో ప్రథమ ప్రదర్శన దర్శించవచ్చిన లలితకళల మంత్రిగారు కూర్చుని తిలకించడానికి, ఒక ప్రత్యేక ఆవరణ ఉంటుంది. ఆ చోటికి వారు ఆహ్వానింపబడ్డారు. మంత్రిగారు ఒక సామాన్య వ్యక్తి. గ్రామీణ ప్రాంతానికి చెందిన పాతకాలపు మనిషి. పారిస్ మహానగరంలో ఎక్కువగ నివసించినవాడు కాదు. మంత్రిత్వశాఖకు క్రొత్త. నూతనమైన వాటిని చూడడానికి చిన్నపిల్లాడిలా సంతోషపడేవాడు. అయినా కూడా సభ్యత కలవాడు. ఆహ్వానితులు ఒక పెద్దింటి స్త్రీ అయినందున ఆమెకు ముందు కుర్చీ నిచ్చి తాను వెనుక కుర్చీలో కూర్చున్నాడు. అందువల్ల రంగస్థలం మీది ప్రదర్శన పూర్తిగా కనిపించనందున చాలా అసంతృప్తి చెందాడు. బాగా చూచుట కోసం, ఇతరులు గమనించకుండా, కొంత ముందుకు వంగాడు. ముందు కూర్చున్న స్త్రీ మూర్తి ఇది గమనించింది. ఆమె కూడ ప్రదర్శనను ఆసక్తిగానే తిలకిస్తున్నది, ఆనందపడు తున్నది. కాని మంత్రిగారు సరిగ్గా చూడలేనందుకు ఎంత అసంతృప్తిగా ఉన్నారో గమనించింది. అందుకని నెమ్మదిగా తన కుర్చీని కొంత వెనుకకు నెట్టి కొంచెం ప్రక్కకు జరిగింది. పరధ్యానంగా చేసినట్లుగ ప్రవర్తించి మంత్రిగారు ప్రదర్శనను బాగా తిలకించే వీలు కల్పించింది. ఈ స్త్రీ మూర్తి, ప్రదర్శనను తిలకించే కోరికను

వదులుకున్నందుకు, లోలోన ఆనందంతో నిండిపోయింది. విషయాల పట్ల నుండే మమకారం నుండి విముక్తి పొందింది. ఒక విధమైన శాంతిని పొందింది. తనను తాను సంతృప్తిపరచుకునే బదులు వేరొకరి గురించి ఎంతో కొంత చేశానని సంతృప్తి చెందింది. ఆ విధంగా, ఆ సాయంకాలం సంగీతం విన్నందువలన పొందిన సంతోషాని కన్న ఎక్కువ సంతోషాన్ని పొందింది. ఇది ఒక నిజమైన అనుభవం. ఏదో పుస్తకంలో చదివిన చిన్న కథ కాదు. ఆవిడ సరిగ్గా ఆ సమయమందే బౌద్ధ నైతికశిక్షణకు సంబంధించిన వాఙ్మయం అధ్యయనం చేస్తున్నది. బుద్ధుడు ప్రవచించిన సూత్రాలకు అనుగుణంగ ఈ ప్రయోగం చేసింది.

నిజంగా ఇది ఎంత గట్టి అనుభవమో తెలుసా. ఎంత వాస్తవమైనదంటే, రెండు క్షణాల తరువాత, ఆ రూపకం, ఆ సంగీతం, ఆ నటీనటులు, ఆ రంగస్థలం, ఆ చిత్రాలు అన్నీ పూర్తిగ అప్రధానమైన విషయాలుగ ఎగిరిపోయాయి, కాని, ఈ ఆనందం, — తనలో ఒక దానిపై నియంత్రణ సాధించానన్న ఆనందం, ఒక నిస్వార్థమైన పని చేశానన్న ఆనందం — ఆమె అస్తిత్వాన్ని సాటిలేని స్వచ్ఛమైన ప్రశాంతతతో పూర్తిగ నింపివేసింది. అది ఒక ఆహ్లాదకర అనుభవం. సరే కాని, అదొక వ్యక్తికి సంబంధించిన వ్యక్తిగతమైన అనుభవం కాదు. ప్రయత్నించేవారందరు ఈ అనుభవాన్ని పొందవచ్చు.

ఇష్టపూర్తిగ కోరికను విసర్జించినప్పుడు, చైత్యపురుష సత్తాతో ఒక విధమైన అంతర్గతమైన సన్నిహిత సంబంధం ఏర్పడుతుంది. దీని వలన వ్యక్తికి కోరిక తీర్చుకున్నప్పుడు కలిగే సంతోషం కన్నా ఎక్కువ సంతోషం కలుగుతుంది. అదీగాక, అతి మామూలుగ దాదాపు ఎలాంటి మినహాయింపు లేకుండ, ఎప్పుడైతే వ్యక్తి కోరికను తృప్తిపరుచుకుంటాడో అది ఎక్కడో ఒక చోట ఒక చేదు రుచిని మిగులుస్తుంది.

బాగా తియ్యగా వున్న మిఠాయి తిన్నప్పుడు నోరు కొంత చేదయినట్లుగ, ఏదో ఒక విధమైన చేదు అనుభవాన్ని కలిగించకుండా, ఏ ఒక్క కోరిక తీరడమంటూ ఉండదు. ఆ విధంగానే ఉంటుంది. నీవు శ్రద్ధతో ప్రయత్నించాలి. కోరికను వదిలి దానిని ఒక మూలకు నెట్టినట్టుగా నటించకూడదు. అలా చేస్తే తీవ్ర అసంతృప్తిని చెందుతావు. ఏది చేసినా నిజాయితీతో చెయ్యాలి.

మూలం: శ్రీమాత

అనువాదం: అందుగులపాటి కైలాసపతి, జానకి

కార్యకర్మను కోరికకు బంధించే ముడిని వదులుచేయుట

ప్రశ్న: ప్రియమైన మాతా, ఇందులో ఈ విధంగా వ్రాసి ఉంది, "కర్మ యోగ మార్గంలో కార్యకర్మ అనే ముడిని మనం మొదట వదులు చేయాలి" (శ్రీఅరవిందుల యోగ సమన్వయం) ఏ విధంగా కర్మ ముడి అయింది?

ఎవరికైనా కర్మతో ఉండే అనుబంధం వల్ల అది ముడి అవుతుంది.

కర్మ చేసేవారు దానితో అనుబంధం కలిగి ఉంటారు, కాబట్టే అది ముడి అయింది. ఆ ముడి అహం ముడి. నీవు కోరికతో కర్మ చేస్తావు. అదే శ్రీఅరవిందులు చెపుతున్నారు. అవునా? సాధారణ పద్ధతిలో చేసే కర్మలు ఏదో ఒక రూపంలోగాని, మరో రూపంలోగాని కోరికతో పెనవేసుకుని ఉంటాయి, అది కోరిక కావచ్చు, అవసరం కావచ్చు. అందువల్ల అది ముడి అయింది. నీవు కోరికను సంతృప్తిపరచటానికే కర్మ చేస్తే — ఆ కోరికను నీవు ఒక అవసరం అని లేదా తప్పనిసరి అయినది అని లేక మరేదైనా కాని అని అంటావు. కాని, నిజానికి నీవు దాని మూలంలోకి తొంగిచూస్తే నీకు అది కోరిక నుంచి వచ్చిన ప్రేరణగా కనపడుతుంది. ఆ విధంగా నీవు కేవలం, కోరిక నుంచి తలెత్తే ప్రేరణతో కర్మను చేయడం మొదలుపెడితే, కోరికనే లేకుండా చేసిన తరుణాన నీవు ఏమాత్రం కూడ కర్మను చేయలేవు.

అందరి నుంచి నీకు మొదట వచ్చే సమాధానం ఇదే. వారికి "కర్మఫలాన్ని ఆశించకుండా కర్మ చేయి, కర్మను ఆచరించేది నీవు కాదు, దానిని దైవమే చేస్తున్నాడు అనే భావనను కలిగి ఉండు" అని చెపితే ఒకటీ అరా తక్కువగా అందరూ ఏమని చెపుతారంటే, "నేను ఆ విధంగా తలిస్తే నాలో ఏమాత్రం కదలిక ఉండబోదు! నేనే పనినీ చేయను, ఎప్పుడూ ఒక అవసరం, ఒక కోరిక, నాలో కలిగే ఒక ప్రేరణ నన్ను పని చేయమని ప్రోత్సహిస్తుంది". కనుకనే శ్రీఅరవిందులు, నీవు గీతలోని ఈ విషయం అనుభవంలోనికి తీసుకుని రావాలనుకుంటే, మొదట చేయవలసిన పని ఈ ముడిని, కర్మను కోరికకు బంధించే ముడిని, వదులుచేయాలి, అవి ఎంత గట్టిగా పెనవేసుకుని ఉంటాయంటే నీవు ఒక ముడిని వదులుచేస్తే మరొకటి కూడా వదులవుతుంది అని చెపుతున్నారు. కోరికను లేకుండా చేయడంతోపాటు, కర్మను

వదిలివేయకుండా చేస్తూనే ఉండటానికి ఆ ముడిని తప్పక వదులుచేయాలని శ్రీఅరవిందులు చెపుతున్నారు.

ఇది సత్యం, ఇదే తప్పక చేయవలసినది. ముడి తప్పక వదులుచేయబడాలి. అది అంతరంగంలో జరికే చిన్న పని, దానిని నీవు చాలా తేలికగా చేయవచ్చు; అదే గనుక చేయడం జరిగితే, నీవు ఏమాత్రం వ్యక్తిగత ఉద్దేశం లేకుండా కర్మను చేస్తుండడాన్ని అనుభవంలోకి తెచ్చుకుంటావు. కాగా, నీ అహం శక్తికి మించిన శక్తితో, ఒక మహాబలవంతమైన శక్తితో కర్మలు చేయబడటం నీవు చూస్తావు. ఆ విధంగా నీచేత కర్మ కొనసాగుతుండగా, దాని పర్యవసానాలు నీ దరిదాపులకు కూడా రావు.

ఇది చైతన్యంలోని అద్భుతమైన క్రియావిధానం, పూర్తిగా నిర్దుష్టమైనది. జీవితంలో కొన్ని పనులు చేస్తుంటావు, అవి మంచి, చెడు, ఉదాసీనతతో చేసే పనులు, అవి ఏ రకమైనవైనాగాని, అవి ఎటువంటివైనాగాని, వెనువెంటనే వరుసగా వాటికి పర్యవసనాలుంటాయి. వాస్తవంలో, నీవు ఫలితం ఆశించి కర్మ చేస్తావు. అందుకోసమే ఆ కర్మ చేయడం జరుగుతుంది — ఫలితం మీద దృష్టితోనే. ఉదాహరణకు, నేను మైకుని తీసుకోవటానికి నా చేతిని చాచాననుకో, నేను దానికి ఒక ఫలితాన్ని ఆశిస్తాను, అది ఆ మైకులో శబ్దాలను చేయడానికి. ఆ విధంగా ప్రతిదానికీ ఎప్పుడూ, ఎల్లవేళలా ఒక పర్యవసానముంటుంది. కాని నీవు ఆ ముడిని వదులుచేసి, పైనుంచి గాని, లేక మరెక్కడనుంచి కాని ఒక మహాశక్తిని రానిచ్చి, అది నీ ద్వారా పనిచేస్తూ, నీ చేత ఆ కర్మను చేయిస్తుంటే, ఆ చేతల వలన పర్యవసానాలున్నప్పటికీ, అవి నీ చెంతకు ఏమాత్రం రావు. ఎందువల్లనంటే ఆ కర్మను ఆరంభించింది నీవు కాదు కాబట్టి, మరియు పైనుంచి వచ్చిన మహాశక్తి వలన జరగబడుతుండడం వల్లనే. ఆ కర్మ పర్యవసానాలన్నీ పైపైనే వెళ్ళిపోతాయి లేదా ఏ శక్తి అయితే కర్మలను నియంత్రిస్తున్నదో ఆ శక్తి అధీనంలో మార్గదర్శకత్వాన్ని, ఆజ్ఞను, దిశానిర్దేశాన్ని పొందుతుంటాయి. నీవు పూర్తి స్వతంత్రతను అనుభవిస్తావు. నీవు చేసినదాని పర్యవసానమేదీ నీ దరికి రాదు.

ఇటువంటి అనుభవాలు పొందిన వ్యక్తులు కొంతమంది ఉన్నారు. కాని ఇవి మొదట ఒక మెరుపులాగా, ఒక క్షణంపాటు వచ్చి, వెంటనే వెనుకకు మరలిపోతాయి;

ఎవరైనా పూర్తిగా పరివర్తనకు సిద్ధంగా ఉంటే, అప్పుడవి వచ్చి, స్థిరంగా వారిలో నిలిచిపోతాయి.

నిజంగా నాకు ఏమి చేయాలో తెలియడం లేదు అని ఎవరైనా చెప్పడం మొదలుపెడితే, దాని అర్థం ఎప్పుడూ ఒకటే, వారికేవో ఇష్టాయిష్టా లున్నాయనేదే.

శ్రీమాత

అనువాదం: డా. త్రిపురారిభట్ల ప్రసన్నకృష్ణ

ప్రాధాన్యత లేని ఎంపిక — కోర్కెలేని నిర్వహణ

సత్యమైన చైతన్యం, ఆత్మనిగ్రహం పెంపొందించుకొనుటకు మూలంలో ఉండే గొప్ప కష్టం, ప్రాధాన్యత లేకుండా ఎంపిక చేయటం, కోర్కె లేకుండా (పనిని) నిర్వహించడమే. ఈ భావనలో, ఎంపిక అంటే ఏది సత్యమో దానిని గమనించి, దానికి అస్తిత్వం తెచ్చిపెట్టడమే. సాధారణ మానవసత్తాకు, కచ్చితంగా మిక్కిలి కష్టమైనదేమంటే, కనీస వ్యక్తిగత అభిమానం లేకుండా, దేనిపైనైనా, ఏ వ్యక్తి, ఏ చర్య లేదా ఏ పరిస్థితి పైనైనా, మక్కువ లేకుండా ఎంపిక చేయగల్గడం. ఐనప్పటికీ, ప్రతి ఒక్కరు నేర్చుకోవాలి, వ్యక్తిగత కష్టాలు, ఆకర్షణలు, ప్రాధాన్యతలు లేకుండా పనిచేయడం; కేవలం మనకు దారిచూపే 'సత్యం' పై మాత్రమే ఆధారపడి పని చేయడం. ఈ విధంగా సత్యానికి అనుగుణంగా ఏ కోర్కె లేకుండా అవసరమైన చర్యను ఎంపిక చేసి అమలుచేయాలి.

నిన్ను నీవు నిశితంగా పరిశీలించుకుంటే, నీవు ఏదైనా పని చేసే ముందు, ఒక అంతరంగ ఉద్వేగం, ఏదో నిన్ను ముందుకు త్రోసేది, నీకు అవసరమని గమనిస్తావు. సాధారణంగా ఇది సాధారణ వ్యక్తులలో ఒక కోర్కెగా ఉంటుంది. ఈ కోర్కెకు బదులు ఒక కచ్చితమైన, స్వచ్ఛమైన, స్థిరమైన శాశ్వత సత్యం చోటు చేసుకోవాలి.

కొందరు దీనిని 'దైవేచ్ఛ' లేదా 'దైవవాక్కు' అంటారు. కాని, ఈ పదాల వెనుక ఉన్న 'అర్థం' వక్రీకరింపబడింది. అందువలన నేను 'అసలు సత్యం' గురించి మాట్లాడుటకు ఎక్కువ ఇష్టపడ్తాను. దేనిని పేరుపెట్టి పిలువలేమో, ఏది అంతటి అస్తిత్వానికి మూలమో లేక గమ్యమో, దానిలో చాల పరిమితమైన అంశం మాత్రమే

ఈ 'సత్యం' అనే పదం సూచిస్తుంది. 'దైవం' అనే పదాన్ని ప్రయత్నపూర్వకంగా నేను వాడడం లేదు. ఎందుకంటె, సృష్టికి ఆవల వేరుగా ఉండే ఒక శక్తివంతమైన సత్తాకు మతాలు ఈ పేరు పెట్టాయి. ఇది సరి కాదు.

ఐనప్పటికీ, భౌతికస్తరంలో ఈ తేడా స్పష్టము. మనము ఎలా ఉండకూడదని కోరుకుంటామో, ఇప్పటికీ అలాగే ఉంటున్నాం; ఎలా ఉండాలని కోరుకుంటామో అదంతా 'అతడే'.

ప్రశ్న: దైవేచ్ఛ ఎలా ఉందో ఎలా తెల్సుకోగలం?

జవాబు: ఎవ్వరికీ తెలియదు; దానిని అనుభూతి చెందుతారు. ఇలా అనుభూతి చెందడానికి, ప్రతి ఒక్కరు, ఎంత తీవ్రంగా, ఎంత మనస్ఫూర్తిగా, ఆకాంక్షించాలంటే, అడ్డుగా ఉండే ఆటంకాలన్నీ అదృశ్యమవాలి. నీకు ఒకదానిపై అధిక ప్రాముఖ్యత, కోర్కె, ఆకర్షణ, ఇష్టం ఉన్నంత కాలం, అది నీ నుండి 'సత్యాన్ని' మరుగుపరుస్తుంది. అందుచే నీవు చేయవల్సిన మొదటి పని ఏమంటే నీ చైతన్యంలో ఉన్న చాంచల్యాలన్నిటిని నియంత్రించి, సరిదిద్ది వాటిలో మార్చబడలేనివానిని తొలగించాలి. ఇవి ఒక పరిపూర్ణమైన, శాశ్వతమైన, 'సత్యాన్ని' ప్రకటించేవిగా మారేవరకు, ఈ పని చేస్తుండాలి.

ఐతే, ఇలా 'ఇచ్ఛ' చేయడం కూడ సరిపోదు; ఎందుకంటే, తరచుగా, ఇచ్ఛ చేయడం ప్రతి ఒక్కరు మరుస్తారు.

కావల్సిందేమంటే, సత్తాలో ఒక స్థిరమైన, జ్వాలవలె మండే ఒక ఆకాంక్ష. నీకు ఒక కోర్కె, ఒక ఆకర్షణ, ఒక ఆధిక్యతగల ఎంపిక కల్గిన ప్రతిసారి, దానిని ఈ అగ్నిలో – ఆకాంక్ష అనే అగ్ని జ్వాలలో పారేయాలి. ఇలా పట్టు విడువకుండా చేస్తూ పోతే, సత్యచైతన్యపు వెలుగురేఖలు, నీ సాధారణ చైతన్యంలో ఉదయించనారంభమవడం నీవు గమనిస్తావు. మొదట్లో ఇది చాల కాంతిహీనంగా ఉంటుంది. కోర్కెలు, ఆధికత్యలు, ఆకర్షణలు, ఇష్టాల రణగొణ ధ్వనులకు చాలా వెనుకగా ఉంటాయి. నీవు తప్పనిసరిగా, ఈ రణగొణ ధ్వనుల వెనుక వైపుకు వెళ్ళవల్సిందే; సత్యచైతన్యాన్ని కనుగొనేందుకు; నిర్మలం, ప్రశాంతం, ఇంచుమించు నిశ్శబ్దంగా ఉండే సత్యచైతన్యాన్ని కనుగొనేందుకు.

ప్రశ్న: ఆకాంక్షకు, కోర్కెకు మధ్య తేడా ఏమిటి?

జవాబు: నీకీ రెండింటి అనుభవం కలిగినపుడు, వాటి తేడా సులభంగా తెల్సుకోగలవు. ఆకాంక్షలో ఒక నిస్వార్థమైన జ్వాల ఉంటుంది. అది కోర్కెలో ఉండదు. నీ ఆకాంక్ష, నీ అహంకారంపై ఆధారపడి ఉండదు; కోర్కె ఎల్లపుడు అహంకారంపై ఆధారపడ్తుంది. మానసిక దృష్టితో చూచినపుడు, ఆకాంక్షలో ఎల్లపుడూ ఒక ఆత్మసమర్పణ ఉంటుంది; కాని కోర్కెలో ఎల్లప్పుడు తన వైపుకు (అహంకారం వైపుకు) లాగుకునేదేదో ఉంటుంది. ఆకాంక్ష తనను తాను సమర్పించుకొనుట. అది ఆలోచ రూపంలో మాత్రమే ఉండనవసరం లేనప్పటికీ కదలికలు, స్పందనలు, ప్రాణిక ఉద్వేగాల రూపంలో ఉంటుంది.

నిజమైన ఆకాంక్ష శిరస్సు నుండి రాదు. అది ఆలోచనలలో రూపుదిద్దుకున్నప్పటికీ, ఒక జ్వాలవలె, హృదయం నుండి ఎగసి పడ్తుంది.

మూలం; శ్రీమాత

అనువాదం: యస్. వై. సోమయాజులు

యోగసాధనలో ఎలా పురోగమించాలి

ప్రప్రథమంగా సాధకుడు స్వయం పరిశీలనతో ఐహిక వాంఛల వల్ల ప్రాప్తించే సుఖ భోగాదులు తాత్కాలికమేనని శాశ్వతానందం కలుగజేయవని గ్రహించటం అవసరం.

అందువల్ల సాధకుడు ఈ ఐహిక వాంఛల వల్ల కలుగు దుష్ఫలితాలను ఎప్పటి కప్పుడు నెమరువేసుకొంటూ వాటికి దూరంగా ఉండటం ఉత్తమం. భోగవాంఛను పూర్తిగా నిరసించటం అలవరచుకోవాలి. గౌతమ బుద్ధుడు తలచినట్లు, ప్రాపంచిక సుఖభోగాదులను త్యజించటం, నిరసించటంలో ఉన్న ఆనందానికి భోగప్రాప్తి ఎన్నటికి సాటిరాదని గుర్తుంచుకోవాలి. ఈ విషయము నిర్వివాదాంశమని, కఠోర సత్యమని సాధకుడు శీఘ్రముగానే గ్రహించగలడు. ఐహిక వాంఛలను జయించటంలో నున్న ఆనందం క్షణికమైన దుఃఖభూయిష్టమైన ప్రాపంచిక సుఖభోగాల ప్రాప్తికి సాటిరాదని గ్రహించటం రెండవ ఘట్టం.

ఈ నిరంతర కృషితో ఐహిక వాంఛలు దగ్ధమై, సాధకునికి అలజడి కల్గించవు.

ఈ ప్రక్రియ ఆనందస్వరూపుడు, కరుణాసముద్రుడైన సర్వేశ్వరునికి చేరువ కావటానికి దోహదం చేస్తుంది. సాధకుడు శ్రద్ధతో తాను భగవద్దత్తమైతే, ఇక సాధకునికి ఆనందస్థితి, ప్రశాంతస్థితి కరతలామలకం.

ఇక మున్ముందు సాధన పూలబాటే.

యోగమార్గంలో ఏమాత్రం ప్రగతి సాధించినా, అనుభూతులకు లోటు లేదు. ఈ సాధన రాటుదేరితే ఈ జగమంతా రామమయమేనని గ్రహిస్తాడు. ఆనందామృత వర్షబిందువులు యోగసాధనలో భాగమై, నిత్యజీవితం సార్థకమౌతుంది. దేహాత్మ భావనలో నున్న జీవునికి ఈ ఆనందస్థితి అందని ద్రాక్షపండు. ఈ అద్వితీయమైన, అద్వైత, తురీయ ఆనందస్థితికి చేరుకొన్న సాధకుడు దేహాత్మ భ్రాంతిస్థితికి జారుకొనడం అసాధ్యం.

మరొక మాట. దేహాత్మ భ్రాంతిలో నున్నపుడు ఆనందప్రాప్తి ఊహింపతరం కాదు. వాంఛనీయము కూడ కాదు. రాగద్వేషాలు, సుఖదుఃఖాలు మొదలగు ద్వంద్వా లకు అతీతుడు గావటం అవసరం. ఈ సాధకునికి ఆనందప్రాప్తి చేతిలోని అరటిపండు. అయితే విచిత్రమేమంటే దేహాత్మభ్రాంతి నశించినపుడు ప్రాపంచిక సుఖభోగాదులే ఆనందస్థితియని తలచితే ఇంతకన్న దురదృష్టమేముంది. ఆనందస్థితికి ఈ ఐహిక సుఖభోగాదులు సహస్రాంశము కూడా కానేరవు గదా. కాబట్టి సాధకుడు నిత్యజీవిత ములో ప్రాపంచిక వాంఛలు, సుఖభోగాల ప్రాప్తి నుండి విముక్తి పొందటమే ప్రశాంతస్థితి, శాశ్వతానంద స్థితులకు దోహదము చేయగలదని గ్రహించవలెను.

మూలం: శ్రీమాత

అనువాదం: శ్రీశరణ్

కోరిక అంటే ఏమిటి

(సంకల్పాన్ని ఆనందమనే తక్కువ స్థాయికి మార్చేది)

కోరిక మానవునికి నిజమైన ప్రోత్సాహకశక్తి. దానిని విసర్జించినట్లయితే, జీవనధారలను ఆపివేయటమే అనే భావన ఉంది. కోరికను సంతృప్తిపరచుటలోనే మానవునికి ఆనందానుభూతి కలుగుతుంది. దానిని విడిచివేస్తే, జీవితంలో ఉండే ఉత్సాహాన్ని ఒక పరివ్రాజక నైరాశ్యతతో ఆర్పివేసినట్లవుతుంది. కాని సంకల్పం జీవాత్మ యొక్క వాస్తవమైన ప్రోత్సాహకశక్తి. శారీరక జీవితము, భౌతిక మనస్సుల ప్రాధాన్యత ఉన్న జీవనశైలిలో, కోరిక కేవలం సంకల్పం యొక్క వికృతరూపం.

ప్రపంచాన్నంతా స్వంతం చేసుకోవాలి, దాన్నంతా అనుభవించాలి అనే దిశగా అంతరాత్మ మళ్ళటం, ఆనందం అనుభవించాలనే సంకల్పం ఏర్పడినందువలన. ఆ వాంఛను సంతృప్తిపరచుటలో పొందే ఆనందానుభూతి కేవలం సంకల్పాన్ని ప్రాణిక మరియు, భౌతిక ఆనందస్థాయికి వక్రీకరించడమే. స్వచ్ఛమైన సంకల్పం మరియు కోరిక మధ్యన ఉండే వ్యత్యాసాన్ని, ఆనందం కోసం అంతరంగమందు కలిగే సంకల్పం మరియు బాహిరమైన ఇంద్రియ, మానసిక, శారీరక అపేక్షల మధ్యన ఉండే వ్యత్యాసాన్ని గుర్తించుట చాలా అవసరం.

మన అస్తిత్వానుభవంలో ఈ తారతమ్యాన్ని గుర్తించలేకపోతే, ప్రాణాంతకమైన విరక్తిభావం కావాలో లేక జీవించాలనే దృఢసంకల్పం కావాలో తేల్చుకోవాలి. లేనట్లైతే, ఈ రెంటి మధ్యన ఒక అసంబద్ధ, అనిశ్చిత, అపాయకర రాజీమార్గానికై ప్రయత్నించాలి. వాస్తవానికి ఎక్కువ శాతం మనుషులు ఇదే చేస్తారు. అతి కొద్దిమంది వారి సహజజీవిత ప్రవృత్తిని అణగద్రొక్కి, పరివ్రాజక పరిపక్వతను సాధించడానికి ప్రయాసపడతారు. చాలామంది దృఢసంకల్పంతో సమాజం సామాన్య పౌరుడికి విధించిన, లేదా ఒక సామాజిక పౌరుడుగా తన మనస్సు పైన, చర్యల పైన తాను విధించుకున్న మార్పులను, కట్టుబాట్లును పాటిస్తూ జీవనం కొనసాగిస్తారు. మిగతా వారు, కోర్కెలమయమైన మానసిక, ప్రాణికజీవి యొక్క కఠోర నైతిక నియమావళికి, సంయమనంతో కూడిన సంతృప్తికి మధ్య సమన్వయం కుదిర్చి, తద్వారా వివేకవంతమైన బుద్ధి, ఆరోగ్యవంతమైన జీవనశైలిని, ఆమోదయోగ్యమైన మధ్యే మార్గంగా ఎన్నుకుంటారు.

కాని, ఈ విధానాలేవీ మన మాశించిన పరిపూర్ణతనుగాని, జీవితంలో సంకల్పబలం యొక్క దివ్యాధికారతనుగాని సమకూర్చలేవు. ప్రాణమును, ప్రాణికసత్తాను పూర్తిగా కాలరాయటమనగా మానవజీవి లోని అంతరాత్మ యొక్క అధికతర కార్యాచరణకు ఆధారమైన జీవశక్తిని చంపివేయడమే. సంకల్పాన్ని తృప్తిపరచి జీవించుట అనగా అసమగ్రతను ఆమోదించుట అవుతుంది. ఈ రెంటి మధ్యన రాజీ కుదుర్చుట అంటే, సగం దారిలోనే ఆగిపోయి, అటు భూలోకాన్నిగాని, ఇటు స్వర్గలోకాన్నిగాని పొందలేకపోయినట్లవుతుంది.

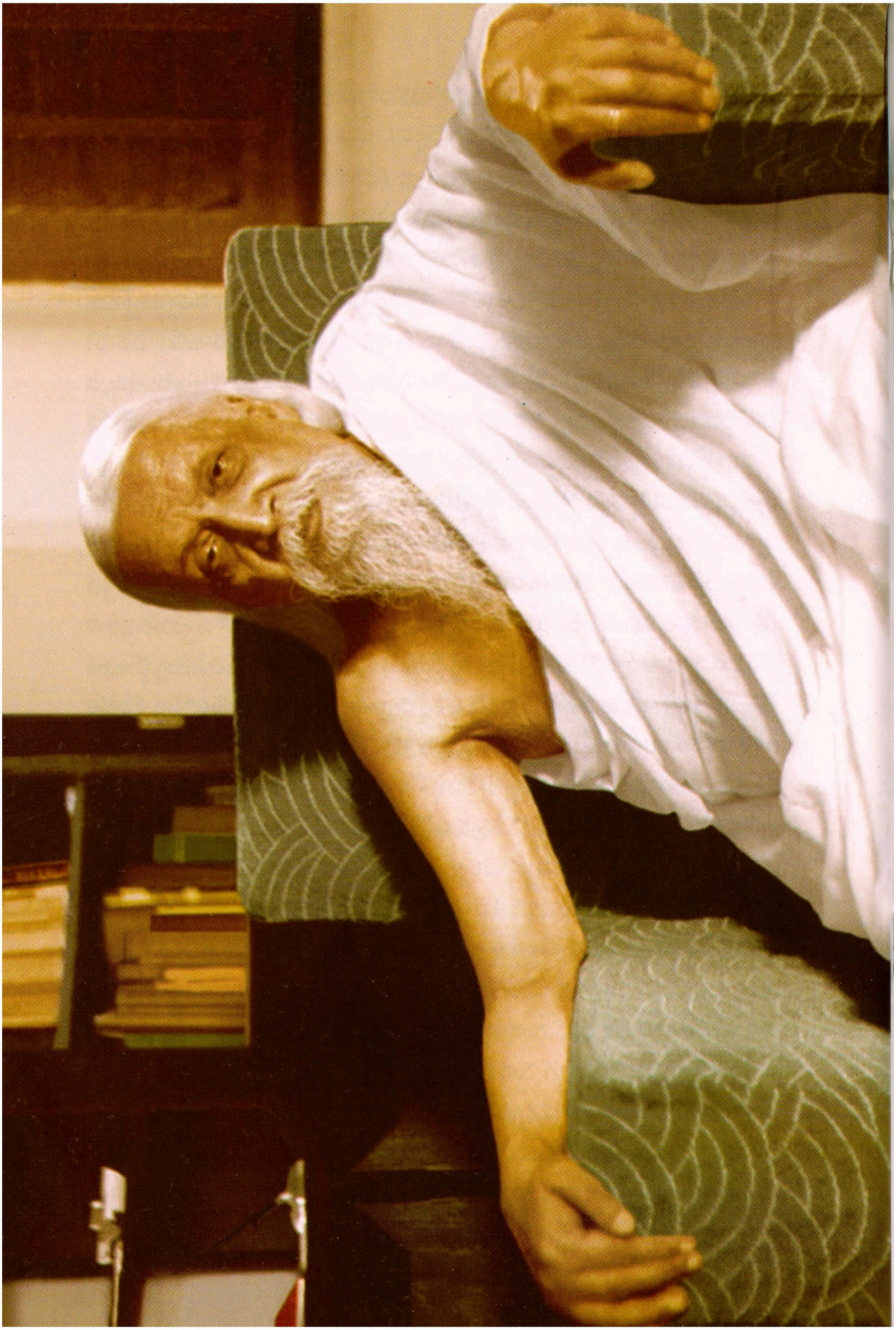
దుందుడుకు స్వభావం కలిగి, ఊపిరి ఆడనీయకుండా అలసటచెందే, రెపరెపలాడు జ్యోతిలాంటి కోరికకు బదులు, స్వతంత్రమైన, ప్రశాంతమైన, స్థిరమైన, సమర్థమైన శక్తి కలిగిన కోరికతో, కలుషితం కానటువంటి స్వచ్ఛమైన సంకల్పాన్ని పట్టుకోగలగాలి. అదే విధంగా, ప్రశాంతమైన, ఆనందమయమైన అంతరంగ సంకల్పం — తీవ్ర ఆకాంక్ష అనే వ్యాకులతతో బాధ చెందనిది, పరిమితం కానిది — పట్టుకోగలగాలి. అప్పుడు జీవశక్తిని ఒక నిరంకుశమైన, విరోధియైన మనస్సుపై దాడిచేసే శక్తిని అత్యంత విధేయత కలిగిన ఉపకరణంగా పరివర్తన గావించవచ్చు. కావాలంటే, ఈ గొప్ప విషయాలను కూడ కామన అనే పేరుతో పిలవవచ్చు. అలాంటప్పుడు, ప్రాణిక ఆకాంక్ష కానటువంటి దివ్యకామన, దైవంపై కోరిక, అనేది ఒకటున్నదని ఊహించాలి. దీనికి, ఇతర నిమ్నస్థాయి ఇంద్రియగ్రాహ్య విషయాలు మసకబారిన నీడల్లాంటివి. వీటిల్లోకి అది రూపాంతరం చెందాలి. స్వభావరీత్యా మరియు అంతరంగ కర్మాచరణ వల్ల భిన్నంగా కనిపించే విషయాలకు ప్రత్యేకమైన పేర్లు పెట్టడం మంచిది.

మూలం: శ్రీఅరవిందులు

అనువాదం: అందుగులపాటి కైలాసపతి, జానకి

రెండు అంతరాత్మలున్నాయి మనలో

భగవద్గీత, పురుష మరియు ప్రకృతి ధర్మాలను వర్గీకరిస్తూ, ప్రకృతి కార్యనిర్వాహక పాత్రను పోషిస్తుంటే, పురుషుడు సర్వదా అధిపతిగ వ్యవహరిస్తుంటాడని, అనగా, ఈశ్వరపాత్రను పోషిస్తాడని నిక్కచ్చిగ నిర్వచిస్తుంది. ఆత్మను అహంకారం విభ్రాంతికి గురిచేస్తుంది కాని, వేదాంతి దృష్టిలో ఆత్మ పరబ్రహ్మ స్వరూపం, నిత్యముక్తము, స్వయంప్రకాశితము. ఆలాంటప్పుడు ప్రకృతిచే విభ్రాంతి నొందే ఆత్మ ఎవరు? ఆ ప్రకృతికి ప్రభావితమయ్యే పురుషుడు ఎవరు? దీనికి సమాధానం ఇది. ఇక్కడ విషయాలను మన నిమ్న లేక మానసికదృష్టితో ఏ విధంగ దర్శిస్తామో, దానిని సామాన్య పరిభాషలో ప్రస్తావిస్తున్నాము. పైపైకి ప్రస్ఫుటమయ్యే ఆత్మను గురించి, పురుషుని గురించి ప్రస్తావిస్తున్నాముగాని, నిజమైన ఆత్మను గురించి, నిజమైన పురుషుని గురించి కాదు. వాస్తవంగ, ఆహంకారం ప్రకృతి ప్రభావానికి లోబడుట తప్పదు. అందుకు కారణం, స్వయంగ అది ప్రకృతిలో ఒక భాగం, ప్రకృతి యంత్రాంగం యొక్క ఒక చర్య కనుక. కాని, మానసికచైతన్యం లో స్వయంప్రకాశితంగ ఉన్నది అహంకారంతో తాదాత్మ్యం చెందినప్పుడు అది ఒక నిమ్నస్థాయికి చెందిన ఆత్మ, ఒక అహంకారపూరిత ఆత్మసాక్షాత్కారానికి తావిస్తుంది. ఆ మాదిరిగానే మనం మామూలుగ దేనినైతే పురుషుడిగ భావిస్తామో, నిజానికి అది సహజ వ్యక్తిత్వము; పురుషుడు అనబడే అసలు వ్యక్తి కాదు — అది మనలోని కామన పురుషుడు, ప్రకృతి గమనంలోని పురుషచేతన యొక్క ప్రతిబింబము. వాస్తవానికి అది కేవలం ఒక త్రిగుణాత్మక చర్య. ఆ కారణంగా ప్రకృతిలో ఒక భాగం. ఆ విధంగ మనలో ఇద్దరు పురుషులు ఉన్నారని అనవచ్చు. ఒకటి, బాహ్యంగ వ్యక్తమయ్యే పురుషుడు లేక కామన పురుషుడు — గుణాల పరివర్తనతో పాటు మార్పుచెందునది, గుణముల చేతనే పూర్తిగ రూపొందింపబడి, వాటి చేతనే నిర్ధారించబడునది. రెండవది, ప్రకృతిచేతగాని లేక దాని గుణాలచేతగాని పరిమితంగాని స్వతంత్ర ప్రతిపత్తిగల శాశ్వత పురుషుడు. అలాగే మనలో రెండు ఆత్మలున్నాయి. ఒకటి బాహ్య ఆత్మ, కేవలం అహంకారం — ప్రకృతి యొక్క పరివర్తనా క్రియను, పరివర్తన చెందే వ్యక్తిత్వాన్ని నిర్వహించే మనలో నున్న మానసిక కేంద్రం. ఇది అంటుంది. 'నేనే ఈ వ్యక్తిత్వాన్ని, ఈ పనులను నిర్వర్తిస్తున్న సహజ సత్తాను నేనే'. కాని, ఈ

రెండు సందేశాలు

సర్వాన్ని పరిత్యజించటం, ఈ క్షణం వరకు అనుభవంలోకి రానటువంటి ఒక అధికతర ఆనంద లబ్ధికి అవసరం. కొందరు బాధ్యతా నిర్వహణలో పొందే ఆనందం కోసం, కొందరు శాంతియుత వాతావరణం కలిగించే ఆనందం కోసం, కొందరు దివ్యానందానుభూతిలో లభించే ఆనందం కోసం, మరి కొందరు తమను తాము శిక్షించుకొనుటలో వైకల్పిక ఆనందం పొందే నిమిత్తం, పరిత్యజిస్తారు. వీటిని గురించి కాక, ఒక అతీతమైన స్వేచ్ఛను, నిశ్చలమైన ఆనంద పారవశ్యాన్ని అనుభవించటానికి పరిత్యజించాలి.

*

కోరిక గాదు, మమకారం కాదు, ఒకరిని కార్యోన్ముఖుడిని చేయడానికి. ఒక పారమార్థిక ప్రశాంతతలో, ఒక సర్వాతీతమైన దివ్యజ్ఞానము నుండి వెలువడే వెలుగులో, పారలౌకిక ఆనందం కలిగించే ఆనందమయ ప్రచోదనలో కదలాడే దివ్యసంకల్పం, వ్యక్తిని ఆ దిశగా నడిపించాలి.

మూలం: శ్రీఅరవిందులు

అనువాదం: అందుగులపాటి కైలాసపతి, జానకి

సహజ సత్తా కేవలం ప్రకృతియే, గుణముల సంకీర్ణస్థితి. రెండవది, నిజ ఆత్మ. ఇది నిజంగ ప్రకృతికి ఆధారభూతమైనది, ప్రకృతిని అధీనపరచుకున్నది, ప్రకృతికి ప్రభువు, ప్రకృతియందే రూపుదిద్దుకున్నది, స్వయంగ పరివర్తనకు లోనయ్యే సహజ వ్యక్తిత్వము కలది. అందువలన, స్వేచ్ఛను పొందే మార్గం కామన పురుషుడి యొక్క కోరికలను, అహంకారం యొక్క బూటకపు స్వార్థదృష్టిని వదిలించుకొనుటయే.

ఈ ద్వంద్వార్థత, ఈ విషయ గాంభీర్యత మరియు అజ్ఞానముల వైవిధ్య దర్శనములకు కారణం జీవి యొక్క మానవ సహజమైన ఆవేశాత్మక ద్వంద్వ వైఖరి. ఎందుకనగా, మనిషిలో కూడా పశువులో మాదిరిగానే, ప్రాణికమైన ఉద్రేకంతో స్పందించే హృదయం ఉంటుంది, కాని అది వివిధ రకాలుగ వికసనం చెంది యుండవచ్చు. ఆ హృదయం అహంకారపూరిత భావావేశాలతోను, అందమైన అంతర్బుద్ధి యొక్క మానసికోద్వేగాలతోను, ప్రాణికప్రేరణల ఖేలనతోను ప్రభావితం చెందుతుంది. వీటికి అనుసంధానమైన అసమగ్రతలు, వక్రగతులు, నీచమైన, భ్రష్టమైన అలవాట్లు తోడగుట పరిపాటి. అంతేగాక, హృదయం ఒక మసకబారిన, దిగజారిన జీవశక్తికి, ప్రతి ఒక్క మానసికోద్వేగానికి, బానిస అవుతుంది. దీనికి తోడు ఇంద్రియలాల సత్వం, కోరికలు, కోపతాపాలు, తీవ్రమైన భయంకరమైన ఆకాంక్షలు, అల్పమైనవాటిపై అత్యాశలు, తుచ్ఛమైన లోభగుణాలు కూడ హృదయాన్ని వశపరుచుకుంటాయి. ఈ ఉద్రేకపూరిత హృదయం మరియు భావోద్రేకంతో అలమటిస్తున్న ప్రాణికం యొక్క కలయిక, మనిషిలో ఒక నకిలీ కామన పురుషుని సృష్టిస్తుంది. ఈ కామన పురుషుడే అసలు అపరిపక్వమైన, అపాయకరమైన మూలం. దీనిని వివేచనా జ్ఞానం విశ్వసించనీయదు, సరి కదా, తన నియంత్రణలో నుంచుకొన చూస్తుంది. ఇది సమంజసమే. అసలైన నియంత్రణ ద్వారా లేక ఒక విధమైన నిర్బంధ విధానం ద్వారా మన అపరిపక్వమైన మొండి ప్రాణిక ప్రవృత్తిని అదుపుచేయుటలో సఫలమైనా కూడ, అది సర్వదా అస్థిరంగాను, మోసపూరితమైనదిగాను ఉంటుంది. కాని, మానవుని నిజమైన అంతరాత్మ అక్కడ ఉండదు. మానవ ప్రకృతిలోని ఒక తేజోమయమైన గూటిలో దాగివున్న నిజమైన హృదయంలో అది ఉంటుంది; అక్కడ ఒక దివ్యకాంతి ప్రసరణలో వెలుగొందుతూ మన అంతరాత్మ ఉంటుంది. ఒక మౌనముద్ర వహించిన అంతర్గత జీవిగా ఎవరికీ అంతు చిక్కకుండ ఉంటుంది. ఎందుకనగా, అందరికీ అంతరాత్మ ఒకటి ఉన్నప్పటికి ఎవరికి కూడ వారి నిజ ఆత్మ చైతన్యం ఉండదు,

లేక దాని ప్రత్యక్షానుభూతి కలుగదు. మరుగై ఉన్న మానవప్రకృతి సముదాయానికి ఆధారమైన ఆ పరమాత్ముని విద్యుజ్జ్యోతి కణం అక్కడ ప్రకాశిస్తుంటుంది. దానిని ఆవరించుకొని చైత్యపురుషసత్తా విస్తరిస్తుంది. అదే మన ఆకృతి దాల్చిన అంత రాత్మ,లేక మనలోని వాస్తవ పురుషుడు.

మూలం: శ్రీఅరవిందులు

అనువాదం: అందుగులపాటి కైలాసపతి, జానకి

ఇదే జీవిత పరమావధి

అజ్ఞానాత్మకమైన 'జీవితేచ్ఛ' తన కార్యార్థం ఒక కాముకమైన ఆత్మను సృష్టించు కొని, దానినే అసలైన దివ్యతేజంగా, పరమాత్మ స్వరూపంగా భావించటం వలననే 'ఆధ్యాత్మిక జీవనానికి' లేనిపోని చిక్కంతా వచ్చిపడుతున్నది.

జీవితంలోని కార్యక్రమాలన్నీ దాదాపుగా ఈ 'కాముకమైన ఆత్మ' వలననే సంభవించి, కలుషితం అవుతున్నాయి. మతానికి సంబంధించినవీ, త్యాగబుద్ధితో మానవశ్రేయస్సు కోసం చేసేవీ, నిరపేక్షంగా జరిగేవీ కూడా దీనికి అతీతం కావు. భిన్నత్వ భావాన్ని కలిగించే కోరికలకు మూలమైన 'అహం' అనే విచ్ఛిన్నకర భావన, దానికి సహజమైన స్వీయ సమర్ధన, వ్యక్తి ప్రాధాన్యానికి సంబంధించినవే. వ్యక్తిగత అభివృద్ధినే అవి కోరుకుంటాయి. అంతా తన అధీనంలోనే ఉండాలనీ, అంతా తానే అనుభవించాలనీ, ఈ ప్రపంచాన్నంతా జయించి రాజ్యాధికారం చేయాలనీ మనస్సు ఉవ్విళ్ళూరుతుంది. జీవితంలో ఉండే సమస్యలను, అపశ్రుతు లను, అసంబద్ధతలను మట్టుపెట్టాలంటే అసలైన ఆత్మకు (చిత్ చేతన) తగిన ప్రాధా న్యత కల్పించి, అహంకార, మమకారాల వలన ఉద్భవించిన భ్రమలను అంతం చేయాలి. దీని ఉద్దేశ్యం జీవితాన్ని, దానికి సహజంగా వుండే ధోరణిలో అభివృద్ధి చెందకుండా, బలవంతంగా నిరోధించాలని కాదు. కాముకమైన ఆత్మకు, దాని సహజ, బాహిర కాంక్షల వలయం వెనక దాగివున్న అంతర్గతమైన, సత్యమైన నిత్యమైన చిదాత్మను వెలికితెచ్చి, తనదైన దివ్యశక్తులను ప్రకటింపజేసే అవకాశమూ, స్వేచ్ఛ దానికి కల్పించాలి. జీవశక్తికి సహజమైన దివ్యత్వం తన కార్యక్రమాలు

శ్రీమాత సందేశం

నీకు నా ప్రేమానుగ్రహాలు, ఆశీస్సులు

నీవు వాటి అనుభూతిని పొందాలనుకుంటే, నీవు తప్పక నియమపాలన కలిగి, శ్రద్ధతో సదా జాగరూకుడవై, ఏకాగ్రతను కలిగి యుండాలి. అన్నింటిని మించి ఎటువంటి నీ కోరికలకూ, ఇష్టాయిష్టాలకూ ఎంతమాత్రమూ తల ఒగ్గకూడదు.

ఈ జీవితంలో రెండు పక్షాలున్నాయి, ఒకటి అస్తవ్యస్తమై, పనికిరాని కోరికలతో నిండిన జీవితం, మరొకటి ఆకాంక్ష అనే జ్యోతి లోనికి ఆరోహించడం, తన నిమ్నప్రకృతి మీద ఆధిపత్యం వహించడం. ఈ రెండింటిలో ఏదో ఒక దానిని ఎంచుకోవలసినదే.

నిర్వహించుకోవాలంటే ప్రాణికసత్తకు అంతర్గతంగా ఉండే దాని 'దివ్యత్వపు ఆధిపత్యంలో' జీవనకార్యక్రమాలు కొనసాగాలి. ప్రాణికసత్త యొక్క లక్ష్యం దీనిని మార్చటం కాదు; అది ఆలాగే ఉండవచ్చు. కాని దాని స్వరూపస్వభావాలు మాత్రం మారిపోవాలి.

'దివ్యజీవనశక్తి' కూడా అభివృద్ధిని కాంక్షించేదే; స్వయంశక్తిపై ఆధారపడేదే! కాని ఆత్మలో అంతర్గతంగా ఉన్న దివ్యత్వంపై అది ఆధారపడుతుంది. తాత్కాలికమైన, బాహిరమైన వ్యక్తిత్వంపై మాత్రం ఆధారపడదు. దాని ఎదుగుదల వ్యక్తియొక్క అంతర్గత దివ్యత్వం దిశగా ఉంటుంది. అనశ్వరమై, శాశ్వతమైన అంతర్గత దివ్య వ్యక్తిత్వానికి అది దర్పణం పడుతుంది. 'అహం' అనేదాన్ని అంతం చేసినపుడే దివ్యత్వం బయటకు వస్తుంది. ఇదే జీవితపు అసలైన లక్ష్యం. ఇదే అభివృద్ధి: ఆత్మ సహజమైన అభివృద్ధి. దైహిక, మానసిక వికాసం కోసం ప్రతిదీ అనుభవించాలనీ, సొంతం చేసుకోవాలనీ పడే ఆరాటం కాదిది; తామసికశక్తులపై విజయం కోసం చేసే పోరాటం. అంతర్గత, బాహ్య ప్రకృతుల స్వయంపాలన, ఆధిపత్యము, దివ్య ప్రేమలతో, ఇచ్ఛాశక్తితో అజ్ఞానంపై జరిపే సమరం.

ఇది కేవలం తర్కంతో సమర్థించుకోవటం కాదు; నీతులు వల్లించటం కాదు. అతీత మానసస్థితిని సాధించటం. యోగానికి లక్ష్యమైన 'ఆధ్యాత్మికత' ఇదే. కేవలం పైపైన కనపడే ఉద్దేశ్యాలను చక్కపెట్టుకోవటం కాదిది.

మరుగునపడి ఉన్న దివ్యత్వాన్ని పునః ప్రతిష్ఠించి, ఆ అతీత దివ్యశక్తి ద్వారా నేరుగా పరిపాలన సాగించటం ఇదే. ఈ విధంగా జీవనాన్ని 'దివ్యజీవనం' గా మార్చవచ్చు. ప్రస్తుతం ఆ నిత్య నర్తకుడు ధరించిన మారువేషపు ముసుగు కాదిది. తర్కంతో మసిపూసి మారేడు కాయ చెయ్యటం కాదిది. లోనున్న నిజచైతన్యాన్ని, ఆధ్యాత్మికతనూ సంతరించుకోవటం. ఈ విధంగా చేయటం వలన మాత్రమే జీవితాన్ని ఈనాటి అయోమయస్థితి నుండి కాపాడి దాని స్పష్టమైన లక్ష్యాన్ని చేరుకోగలం.

*

పూర్ణత, ప్రసన్నత, సమత, భోగసామర్థ్యము అనే నాలుగు గుణములు జీవాత్మ యొక్క నాల్గు తత్వములు.

మూలం: శ్రీఅరవిందులు

అనువాదం: కె. ఆర్. ఎల్. నరసింహారావు

నేటి మన సహజ జీవనము — ఆధ్యాత్మిక జీవనము

సాధారణంగా సాగిపోయే మన సహజ జీవనాన్ని అధికంగా ప్రభావితం చేసేవి భౌతిక ప్రకృతి యొక్క విభిన్న రూపాలు, మరియు వస్తువుల యొక్క బాహ్యస్పర్శలు. వాటంతట అవి ఇంద్రియాల ద్వారా ప్రాణానికి ప్రత్యక్షమౌతాయి. వెనువెంటనే ప్రాణం తిరిగి ఇంద్రియాల ద్వారానే వీటి వైపు మళ్ళి వాటిని స్వంతం చేసుకొనుటకు, వాటితో వ్యవహరించుటకు, వాటిని వాంఛించుటకు, వాటిని అంటిపెట్టుకుని ఉండుటకు, ఫలితాలను పొందుటకు ఉబలాడ పడుతుంది. మనస్సు దాని అంతర్గత సంవేదనలలోను, ప్రతిస్పందనలలోను, గ్రహించే పద్ధతులలోను, ఆలోచనా విధానాలలోను, అనుభూతులలోను ఇంద్రియాల చర్యలకే కట్టుబడి ఉంటుంది. తార్కిక జ్ఞానం కూడ మనస్సుకు లోబడి, ఇంద్రియగతమైన జీవనానికి అధీనమౌతుంది. ఈ జీవనశైలిలో, అంతస్సత్తా వస్తువుల బాహ్యాపోకడలకు ప్రభావితమై, క్షణమాత్రమైన దాని నుండి విడిపోలేదు. మన కార్యాచరణ పరిధినిగాని, తన్మూలంగా ఒనగూరే మానసిక ఫలితాలను గాని, మనలో ఏర్పడే ప్రతిస్పందనలనుగాని, అధిగమించలేదు. ఇందుకు కారణం అహంభావ తత్వం, దీని వలన తార్కికజ్ఞానం మన మనస్సు మీద, ఇచ్ఛ మీద, బావన మీద, శరీరం మీద ప్రకృతి యొక్క సమిష్టి కార్యాచరణ మీద చూపే ప్రభావం ఇతర మనస్సుల మీద, సంకల్పాల మీద, నాడీవ్యవస్థ మీద, శరీరాల మీద చూపే ప్రభావం మధ్యనున్న తారతమ్యాన్ని సూచిస్తుంది. ప్రకృతి మన అహంకారంపై చూపే ప్రభావం పైన, మన అహంకారం ప్రకృతి స్పర్శలకు స్పందించే విధానం పైన, జీవితంపై మనకు కలిగే అవగాహన ఆధారపడి ఉంటుంది. అంతకు మించి మనకు తెలియదు. అంతకు మించి మనమేమీ కాదని అనిపిస్తుంది. అప్పుడు అంతరాత్మ కూడ మనస్సు, సంకల్పం, భావోద్రేకాల పరిగ్రహణ మరియు ప్రతిస్పందనల సంకలనంగా తోస్తుంది. మనం మన అహంకారాన్ని విస్తృతపరచవచ్చు; కుటుంబం, వంశం, వర్గం, రాజ్యం, దేశంతోనే కాక సమస్త మానవజాతితో సైతం తాదాత్మ్యం చెందవచ్చు. అయినప్పటికి, అహంకారం ఈ ప్రచ్ఛన్న రూపాలలో మన చర్యలకు మూలకారణమై ఉంటుంది. బాహ్యవస్తు విషయాలతో విస్తృతంగా వ్యవహరించుటచేత తనకు ఒక ప్రత్యేక సత్తా ఉన్నదనే సంతృప్తిని మాత్రం పొందగలుగుతుంది.

అప్పటికీ, మనలో పనిచేసేది సహజ సత్తా యొక్క సంకల్పమే. తన వ్యక్తిత్వం

యొక్క వివిధ కోణాలను తృప్తిపరచుట కోసం బాహ్యప్రపంచ స్పర్శలను సంగ్రహిస్తుంది. ఇలా చేయుటలో దాని సంకల్పం యెల్లప్పుడు కామన, తీవ్రవాంఛ, మనం చేసే పనులకు, ఫలితాలకు చెందినదై ఉంటుంది. మనలో ప్రకృతి యొక్క సంకల్పానికి సంబంధించినదై ఉంటుంది. 'మా వ్యక్తిగత సంకల్పం' అని అంటుంటాం కాని, ఈ అహంకారపూరితమైన వ్యక్తిత్వం మనలో ప్రకృతి యొక్క కల్పన. అది స్వేచ్ఛాయుత ఆత్మ కాదు, కానేరదు కూడ. అది స్వతంత్ర సత్తా కూడ కాదు. అది అంతా ప్రకృతి లక్షణాల చర్యయే. అది తామసిక చర్య అయ్యుండవచ్చు. అలాంటప్పుడు మనకొక అచేతనావృతమైన వ్యక్తిత్వం కలుగుతుంది. అది స్వతంత్రంగా వ్యవహరించడానికి గట్టి ప్రయత్నం చేయలేదు. యాంత్రికంగా జరిగిపోయే కర్మకాండతో సంతృప్తి చెందుతుంది. ఒకవేళ అది రాజసికచర్య అయినట్లయితే, మనకు సంతత కర్మాచరణకై తహతహలాడే వ్యక్తిత్వం ఏర్పడుతుంది. ప్రకృతిని శాసించే తీరుగా వ్యవహరించి తన ప్రయోజనాలను, కామనలను తీర్చుకొనుటలో ఆ ప్రకృతినే వాడుకొనుటకు ప్రయత్నిస్తుంది కాని, తాను పెత్తనం చెలాయిస్తున్నాననే భావన కేవలం ఒక భ్రమ మాత్రమేనని, నిజానికి తాను చేసేది ఊడిగం అని గ్రహించలేదు. ఎందుకనగా, దాని అవసరాలు, కోరికలు ప్రకృతిపరమైనవి. వాటి ప్రభావాలకు మనం లోబడి ఉన్నంతవరకు మనకు స్వేచ్ఛ ఉండదు. ఇక ఆ ప్రకృతి చర్య సాత్వికమైనదైతే, అప్పుడు మన కొక ప్రదీప్త వ్యక్తిత్వం అలవడుతుంది. హేతుబద్ధంగా జీవించే ప్రయత్నం చేస్తాం లేదా మంచితనము, సత్యములతో కూడిన ఒక సుందరమైన ఉన్నత ఆదర్శాన్ని సాధించే దిశగా జీవనం కొనసాగిస్తాము. అయినప్పటికి, ఈ కారణం కూడ ప్రకృతిలో చోటు చేసుకొనే మార్పులకు ప్రభావితమయ్యేది కావున, ఈ ఆదర్శాలు కేవలం మార్పుచెందే వ్యక్తిత్వం యొక్క వివిధ దశలుగ మిగిలి పోతాయి. ఆ కారణంగా చివరకు ఒక నిర్దిష్టమైన ప్రమాణం చిక్కదు, శాశ్వత సంతృప్తి సమకూరదు. మనమింకా నిరంతర మార్పు అనే చక్రభ్రమణంలో చిక్కుకుని, దాని పరిభ్రమణంలో కొట్టుకుపోతూ అహంకారం ద్వారా మనలోను, అంతటిలోను నిక్షిప్తమై ఉన్న ఒకానొక శక్తికి లోబడి ఉంటాము కాని మనమే ఆ శక్తి మాత్రం కాలేము. దానితో తాదాత్మ్యం చెందలేం సరికదా, సంపర్కము కూడ ఏర్పరుచుకొలేము. అప్పటికీ, మనకు స్వేచ్ఛ గాని యదార్థమైన అధికారంగాని లభించవు.

అయినప్పటికి, విముక్తి సాధ్యమే. ఇందుకుగాను ముందుగ మన ఇంద్రియాలపై

బాహ్యప్రపంచము చూపే ప్రభావము నుండి దూరం కావాలి, అంతర్ముఖులం కావాలి. అనగా, మన అంతరాలలో జీవించగలగాలి. బాహ్యవస్తు విషయాల వెంట పరుగులు తీసే మన సహజ ఇంద్రియచాపల్య ధోరణికి అడ్డుకట్ట వేయాలి. ఇంద్రియాలను అదుపులో పెట్టాలి. వేటి వెంట అవి పరుగెడతాయో వాటి అవసరం లేకుండా వ్యవహరించ గలగాలి. యదార్థమైన జీవనానికి ఇవి పాటింటవలసిన ప్రధానమైన నియమాలు. ఆ విధంగా చేయగలిగినప్పుడే మనలో ఆత్మ ఒకటి ఉన్నదనే అనుభూతి కలుగుట ఆరంభమౌతుంది. బాహ్యవస్తువుల స్పర్శలను గ్రహించుటలో ఈ ఆత్మ మనస్సు యొక్క పరివర్తనల కన్న భిన్నంగా స్పందిస్తుందని తెలుసుకుంటాము. ఈ ఆత్మ లోతుల్లోకి పరిశీలించినట్లయితే అదొక స్వయంభువు అని, మార్పుచెందని ప్రశాంతమైన, స్వయంసిద్ధమైన, వైభవోపేతమైన, స్వచ్ఛమైన, మహనీయమైన, స్వయంనియంత్రణ కలిగిన బాహ్యప్రకృతి యొక్క ఆతురతతో కూడిన పరుగులతో చలించనిదని అవగతమౌతుంది. కాని, కోరికలకు దాసులమై ఉన్నంతకాలం ఇది సాధ్యపడదు. ఎందుకనగా, కోరిక మన బాహ్య జీవనశైలికి మూలాధారం. ఇంద్రియాగత జీవనంతోనే మన బాహ్య జీవనశైలి సంతృప్తిచెందుతుంది. తీవ్రకామనల ఖేలనలోనే దాని ఉనికిని వెతుక్కుంటుంది. అందువలన మనం కోరికను త్యజించాలి. ఆ విధంగా మన సహజ సత్తా యొక్క ఉన్ముఖతను రూపుమాపితే, దాని భావోద్వేగ ఫలితాలగు తీవ్రకామనలు శాంతిస్తాయి. ఎందుకనగా వీటిని ఆదరించే లాభనష్టాలు, జయాపజయాలు, సుఖదుఃఖాలు, సంతోషవిచార స్పర్శలు, మన అంతరాత్మ నుండి తొలగిపోతాయి. అప్పుడు ఒక ప్రశాంతమైన సమానత్వం సమకూరుతుంది. ఈ ప్రపంచంలో మనుగడ కొనసాగిస్తూ, కర్మాచరణ గావిస్తూ తద్వారా సమకూరే కర్మఫలాలను ఆశించుట స్వాభావికం కావున, ఆ స్వభావాన్ని మార్చుకోవాలి. ఫలాపేక్ష లేకుండ కర్మను ఆచరించాలి. లేనట్లయితే కోరికలు, వాటి ననుసరించి సంభవించే ఫలితాలు అలాగే నిలబడిపోతాయి. కాని, మనలో కార్యాచరణగావించే ఆ నిర్వాహకుడి ప్రకృతిని ఎలా మార్చగలం? మార్చాలంటే, కర్మలను అహంకార పూరిత వ్యక్తిత్వపరిధుల నుండి వేరుచేయాలి. ఇదంతా కేవలం ప్రకృతి గుణముల ఖేలనా పర్యవసానమని తార్కిక దృక్పథంతో గమనించగలగాలి. ఈ ఖేలనకు మన ఆత్మకు ఎలాంటి సంబంధం లేకుండా చేయాలి. ముందుగా మన అంతరాత్మను ప్రకృతి కర్మాచరణకు ఒక సాక్షిగ నిలిపి, ఆ కర్మలను నిజంగా వాటి వెనుక నున్నది,

మనకన్నా మిన్న యైనది ఏది ప్రకృతి యందున్నదో, ఆ దివ్యశక్తికే విడిచిపెట్టాలి; మన వ్యక్తిత్వానికి గాదు, ఆ విశ్వనాధుడికే వదిలెయ్యాలి. కాని, మనస్సు దీని కంతటికి సమ్మతించదు. ఇంద్రియాల వెంట పరుగులు తీస్తూ, తర్కాన్ని సంకల్పాన్ని కూడ దానితోపాటు కొనిపోవటం మనస్సు యొక్క స్వభావం. కావున మన మనస్సును నిశ్చల పరచాలి. ఎలాంటి పరిపూర్ణ ప్రశాంత నిశ్చలస్థితిలోనైతే మనలోని సచ్చిదానందమయమైన, నిశ్చలమైన, శాంతమైన ఆత్మ, సర్వకాల సర్వావస్థలలోను వస్తువిషయ స్పర్సలతో ప్రభావితంకాని, కలత చెందని ఆత్మయొక్క ఉనికి మనకు అవగతమౌతుందో అప్పుడే అది స్వయంతృప్తిని పొందుతుంది. అందులో మాత్రమే దానికి శాశ్వత సంతృప్తి లభిస్తుంది.

ఈ ఆత్మయే మనలో స్వయంభువుగ నెలకొని యున్న సత్త. ఇది మన వ్యక్తిగత ఉనికికి పరిమితమైనది కాదు. అన్ని అస్తిత్వాలలోను సమానంగ ఉంటుంది. అంతటా నిండి ఉంటుంది. అన్ని వస్తుసముదాయాలకు సమానంగ వర్తిస్తుంది. తన అనంతత్వముతో సర్వజగత్కార్యాచరణకు ఆధారభూతమై నిలుస్తుంది. పరిమితమైనదానికి మాత్రమే పరిమితం కాదు. ప్రకృతిలోని మార్పుల వలన, వ్యక్తిత్వ మార్పుల వలన పరివర్తన చెందదు. ఎప్పుడైతే ఈ ఆత్మ మనలో ఆవిష్కరిస్తుందో, దాని యొక్క ప్రశాంతత, నిశ్చలతల అనుభూతి మనకు కలుగుతుందో, అప్పుడు ఆ స్థితిలోకి మనం ఎదగగలము. ప్రకృతి యొక్క నిమ్నలోతుల్లోకి దిగజారిన మన అంతరాత్మస్థాయిని తిరిగి ఆత్మస్థాయికి పునరాగమనము అగునట్లుగ చేయగలము. మనకు సంప్రాప్తించిన ప్రశాంతత, సమత్వము, ఉద్వేగముడిగిన భావాతీతశక్తితో ఇది సాధ్యపడుతుంది. కారణం, ఈ లక్షణాల దిశగ మనం ఎలా పురోగమిస్తుంటామో, ఎంతటి పరిపూర్ణతను పొందగలుగుతామో, ఎంత మేరకు మన ప్రకృతి వాటికి ప్రభావితమౌతుందో అంతమేరకు, ఈ ప్రశాంత, సమత్వ, ఉద్వేగరహిత భావాతీత, విశ్వవ్యాప్త ఆత్మస్థాయికి ఎదగగలుగుతాము. మన ఇంద్రియాలు కూడ నిశ్చలస్థితికి చేరుకుంటాయి. ఒక పరమ ప్రశాంతస్థితిలో ప్రాపంచిక స్పర్శలను స్వీకరించగలుగుతాము. మన మనస్సు నిశ్చలమై ప్రశాంతమైన విశ్వసాక్షి అవుతుంది. మన అహంకారము తనకైతాను ఈ నిస్వార్ధ ఉనికిలో లీనమైపోతుంది. ఈ లక్షణా లన్నింటిని జీర్ణించుకున్నందున, అన్ని విషయాలను ఈ ఆత్మదృష్టితోనే చూడగలము. ఈ

ఆత్మనే అందరిలోను చూడగలము. జీవుల ఆధ్యాత్మిక స్థాయి ప్రాతిపదికన అన్ని జీవులలో ఒకరం కాగలము.

*

కోరిక ఒకదానికి లోబడి ఉంటే, దానిని అనుసరించి ఉండే వైషమ్యము, దుఃఖమునకు కూడ లోబడి ఉంటుందనటానికి చిహ్నము. ఏది స్వతంత్ర సత్తా కలిగి ఉంటుందో, ఏది ఒక్కటిగ నుండి స్వీయప్రభుతను కలిగి ఉంటుందో, అది కాంక్షించదు, కాని, దేనిని కూడ పరాధీనం కానీయకుండ ఇముడ్చుకుంటుంది, స్వాధీనపరచుకుంటుంది, అనుభవిస్తుంది.

మూలం: శ్రీఅరవిందులు

అనువాదము: అందుగులపాటి కైలాసపతి, జానకి

బాహ్యవిషయాలతో నిష్కామమైన సంబంధం ఎలా సాధ్యం?

ఈ కామనారహిత సంబంధం ఎలా సాధ్యం, ఇలా భోగాసక్తి లేకుండా ఇంద్రియాలను వినియోగించడం ఎలా? అది సాధ్యమే, పరమమైన దృష్టి ఉంటే అది సాధ్యము — అంటే ఆత్మ, పరమపురుషుని వల్ల యోగమార్గంలో జీవితం సాగిస్తూ, మనసా కర్మణా దానితో ఏకత్వాన్ని పొందితే జ్ఞానయోగం ద్వారా అతి సుసాధ్యమవుతుంది. ఎందువల్లనంటే చిదాత్మ పరమ ప్రశాంతమైనది; అది ఆత్మానందపూరకమైనది. మనం ఆ పరమ పురుషుని మనలో దర్శించుకోగలిగితే మన కామపూరిత వస్తుగత సుఖాలు, ఏవగింపుల స్థానంలో ఆత్మయొక్క ద్వంద్వాతీత ఆనందాతిశయం చోటు చేసుకోగలదు. ముక్తికి ఇదే సరియైన మార్గము.

క్రమశిక్షణ, ఆత్మసంయమనము, అంత తేలికైనవి కావు. తమపై తమకు ఏదో కొంత స్వయం నియంత్రణ ఉండాలని మేధావంతులందరికీ తెలిసిన విషయమే. ఇంద్రియనిగ్రహం పాటించాలని చెప్పటం సర్వసాధారణమే. కానీ ఆ సలహా అసంపూర్ణంగా ఉండి ఆచరణలో లోపభూయిష్టంగా, అస్తవ్యస్తంగా తయారవుతుంది. చివరకు

జితేంద్రియత్వం కోసం కష్టపడే సన్యాసి కూడా, ఎంత విజ్ఞత కలిగినవాడైనప్పటికీ, ఇంద్రియాలకు లోబడక తప్పటం లేదు. దానికి కారణం మనస్సు ఇంద్రియాలకు అమ్ముడుపోవటమే. అది అత్యంత ఆసక్తితో ఇంద్రియ విషయాలను పరిశీలిస్తూ వాటిపైనే కేంద్రీకృతమై యుండి బుద్ధికి ఆలోచనంతా అదే అనేటట్లుగా చేసి సంకల్పానికి అత్యంతాసక్తి కలిగేటట్లు చేస్తుంది. దానితో వ్యక్తికి ఇంద్రియ విషయాలపై మక్కువ, మక్కువ వల్ల కోరిక, కోరిక వల్ల వ్యాకులత, అది తీరకపోయినా, వ్యతిరేకత ఎదురైనా కోపమూ కలుగుతాయి. ఉద్రేకం వలన ఆత్మ మసకబారుతుంది. దాని వల్ల బుద్ధి, సంకల్పమూ కూడా పరిశీలకాత్మలో స్థిరంగా ఉండి చూడలేవు; అంతరాత్మ జ్ఞాపకశక్తి కొంచెం క్షీణిస్తుంది. దాని వల్ల బౌద్ధిక సంకల్పం కూడా మసకబారటం కానీ నశించటం కానీ జరుగుతుంది. ఆ కాస్సేపూ మన ఉనికి మనకే తెలియకుండా అయిపోతుంది; ఉద్రేకపు పొరలలో అది అదృశ్యమైపోతుంది. మనమే ఆ ఉద్రిక్తతతగా, కసిగా, సంతాపంగా అయిపోయి, తాను, బుద్ధి, సంకల్పం అనేవి మాయమైపోతాయి. దీన్నంతా నిరోధించి ఇంద్రియాలను పూర్తిగా స్వాధీనంలోకి తెచ్చుకోవాలి. సంపూర్ణమైన ఇంద్రియనిగ్రహం ద్వారా మాత్రమే వివేకవంతమైన ప్రశాంతబుద్ధిని దాని స్థానంలో దానిని స్థిరంగా స్థాపించగలము.

ఇది కేవలం బుద్ధిపూర్వకంగానో, మనోనిగ్రహంతోనో, పూర్ణంగా సాధ్యపడదు. అది యోగం ద్వారా, అంతకంటె ఉన్నతమైన నిశ్చల ఆత్మనిగ్రహం, స్వతస్సిద్ధంగా ఉండే దివ్యానుగ్రహం వల్ల మాత్రమే సాధ్యమవుతుంది. భక్తితత్పరతతో, సమర్పణా భావంతో 'నాకు' నివేదించుకున్నప్పుడు మాత్రమే యోగం సఫలీకృతమవుతుందని కృష్ణ భగవానుడు చెప్పి ఉన్నాడు. ఆ విముక్తి కలిగించేవాడు మనలోనే ఉన్నాడు. అయితే అది మన మనస్సూ కాదు, మన బుద్ధీ కాదు, మన స్వసంకల్పమూ కాదు — అవన్నీ ఉపకరణాలు మాత్రమే. మనం ఆశ్రయించవలసింది మనలో నున్న ఆ పరమ పురుషుని మాత్రమే. దానికిగాను మనం సంపూర్ణంగా ఆయనను ధ్యేయంగా చేసుకొని ఆయనతో ఆత్మసంస్పర్శను పొందుతూ ఉండాలి. "దృఢంగా యోగములో ఉపస్థితులై నాకే సమర్పించుకోండి" అనటంలో అర్థమిదే. అయితే ఇప్పటిదాకా అది కేవలం యథాలాపంగా గీతార్థానికి చెప్పిన సూచన మాత్రమే. ఇంకా విశదీకరించవలసిన భగవద్గీత ఉత్కృష్ట రహస్యసారమంతా బీజరూపకంగా మూడే మూడు మాటల్లో ఇమిడి ఉంది. "యుక్తాసీత మత్పరః"

ఈ విధంగా జరిగినట్లయితే ఇంద్రియ విషయాలతో మసలడం, వాటితో అను బంధం పెట్టుకోవడం, వాటి మీద పనిచేయడం సాధ్యపడుతుంది. అయితే ఇంద్రియాలు అంతరాత్మకు లోబడి ఉండాలి కానీ ఇంద్రియ విషయాలకూ, వాటి సంబంధాలకూ, వాటి ప్రతిస్పందనలకూ కాదు. ఆ అంతరాత్మ కూడా మళ్ళీ ఉత్కృష్ట ఆత్మకు అంటే లోపలి పరమ పురుషునికి, విధేయుడై యుండాలి. ఆ విధంగా ప్రతిస్పందనల నుంచి విముక్తి పొందిన ఇంద్రియాలు ఇష్టానిష్టాలకు, ప్రేమానురాగాలకు అతీతమవు తాయి. ఇంకా అనుకూల ప్రతికూల కోరిక ద్వయాన్ని కూడా తప్పించుకోగలుగు తాయి. దానితో నిశ్చలత, ప్రశాంతత, స్వచ్ఛత, ఆనందకరమైన నిరాకులము, ఆత్మానుగ్రహము వ్యక్తిలో స్థిరపడతాయి. స్వచ్ఛమైన ఆ నిరాకులమే ఆత్మానందానికి మూలము; నిరాకులాత్మను కలతపరిచే దుఃఖము శక్తిహీనమవుతుంది; ఆ ప్రశాంతచిత్తములో బుద్ధి పునఃస్థాపితమవుతుంది. బాధా నిర్మూలన జరుగుతుంది.

అయినప్పటికీ అతను కర్మాచరణ మానడు. భగవద్గీతలో ఉన్న ఉపజ్ఞ, (నూతనత్వం) శక్తి ఇది; ఈ విధమైన స్థిరత్వం రూఢిపరచుకున్న తర్వాత కూడా, ప్రకృతిపై ఆధిక్యత తర్వాత కూడా, జీవన్ముక్తునిలో పరాప్రకృతిపై ఆధిక్యత తర్వాత కూడా, జీవన్ముక్తునిలో పరాప్రకృతికి చర్యలు జరిగే స్థానం శూన్యమైనా కూడా దాని పద్ధతే కొనసాగించుతుంది. కర్మాచారణ కొనసాగాలనే అంటుంది. ఆ విధంగా సన్యాసుల మెట్టవేదాంత దోరణిలోని లోపాలను అధిగమించవచ్చు — ఆ లోపాన్నించి ఇప్పుడు వారు కూడా తప్పించుకోవాలనే చూస్తున్నారు. — "నీకు కర్మ చేసే హక్కు ఉన్నది, కానీ దాని ఫలానికి గాదు. ఫలితాల నాశించి ఫలితం కోసమే పనిచేయాలని అనుకోవద్దు. అట్లాగని పనిచేయకుండా ఉండటంలో ఆసక్తిపెట్టకు". కాబట్టి అది వేదానుయాయులు ఆచరించే చర్యలూ కాదు, నిరంతర కార్యకలాపాల కోసం వెంపర్లాడే ఆతృతతో నిండిన, గట్టి మనస్సుగల మానవుల నుద్దేశించిందీ కాదు. ఆచరణాత్మకంగా, చలాకీగా ఉండే వ్యక్తులకే విధించబడింది. "యోగవిధానంలోనే ఉంటూ నీ పనులు నీవు చేయి, ఫలాపేక్ష వదిలి గెలుపు ఓటమిలను సమభావంతో స్వీకరిస్తూ చేస్తుంటే ఆ సమభావననే యోగానుష్ఠానం" అంటారు. మంచిచెడుల సాపేక్ష నిర్ణయం, పాపభీతి, పుణ్యం కోసం పడే యాతన, వీటి వల్ల కార్యాచరణ కష్టసాధ్యమవుతోంది. హేతువునూ, సంకల్పాన్నీ కూడా భగవంతుని యందే అర్పించిన జీవన్ముక్తుడు ఈ ద్వైత ప్రపంచంలో కూడా సత్కర్మలకూ, దుష్కర్మలకూ అతీ

తంగానే ఉంటాడు. ఎందువల్లనంటే అతను ఆత్మజ్ఞానంతో ఏర్పడిన ఒక ఉత్తమ ధర్మానికి, మంచిచెడులకతీతమైన ఉన్నత ధర్మానికి కట్టుబడి ఉంటాడు. అటువంటి కామనారహిత కర్మలలో ఒక దృఢత్వముండదు, అది ప్రయోజనకారి కాదు, ఒక సిసలైన ఉద్దేశం ఉండదు, పటిష్టమైన సృజనాత్మకశక్తి ఉండదు, అవునా? అది కాదు. యోగవిధానంలో చేసిన పని ఉత్కృష్టమైందే కాక ప్రాపంచిక విషయాల్లో కూడా చాలా వివేకవంతంగా, ఫలప్రదంగా, అత్యంత శక్తివంతంగా తయారవుతుంది. ఎందువల్లనంటే అది సకల కర్మలకు అధినేత అయిన విధాత తెలిపిన, సంకల్పాల ననుసరించే జరుగుతుంది. "పనిలో నేర్పరితనమే యోగము". లోకరివాజు ననుసరించి యోగి ఆదర్శం ఈ బాధిత, దుఃఖిత మానవ జీవితం నుంచి తప్పించుకోవడమే అయితే జీవితంలో చేసే కార్యాచరణమంతా ఆతని విశ్వాత్మక ఆదర్శాల నుంచి వెనక్కి లాగేది గానే ఉంటుంది. అదీ కాదు. ఫలాపేక్ష లేకుండా దైవయోగంలో ఉండి పనిచేసే ఋషులు జన్మరాహిత్యాన్ని పొందుతున్నారు. ఈ పీడిత మానవాళి మనసునూ, జీవితాన్నీ దుఃఖపెట్టే జాడ్యాలేవీ అంటని పరిపూర్ణ స్థితిని వారు చేరు కుంటారు.

ఆ పరిపూర్ణ స్థాయి బ్రాహ్మీస్థితి. అక్కడ వారు స్థిరత్వాన్ని పొందుతారు. అక్కడి స్థితి పృథ్వీజీవుల దృక్పథానికి పూర్తి వ్యతిరేకం. వీరి అనుభవాలు, విలువలు, దృక్కోణాలూ అక్కడ తల్లక్రిందైపోతాయి. ద్వంద్వాలతో కూడిన జీవితంలో వీరి జాగృతి, చైతన్యం, ఉజ్జ్వలమాన చర్యలు, విజ్ఞానం, ఆత్మయోగికి కలత నిద్రతో కూడిన తిమిరము. వీరిలో ఉన్నతస్థాయి జీవి యొక్క విజ్ఞానం, సంకల్పం స్థంబించి పోయే రాత్రి ఏదైతే ఉందో అది ఆత్మసంయమనం పొందిన యోగికి యదార్థ జ్ఞానం, శక్తితో కూడిన ప్రకాశమాన దివసము. బురద నీటి వంటి వీరు ప్రతి చిన్న పిల్లకెరటం లాంటి కోరికకు కలత చెందుతారు. అతి విశాలత్వము, చైతన్యము కల యోగి మాత్రం సాగరం వలె ఎప్పుడూ నిండుతున్నప్పటికీ చలించకుండా ఆత్మప్రశాంతతో స్థిమితంగా ఉంటాడు. సముద్రంలోకి నీరు ప్రవహిస్తున్నట్లు ప్రపంచం లోని కోరికలన్నీ అతనిలో ప్రవేశించినప్పటికీ అతనికి ఏ కోరికా కలగదు, ఏ విధంగానూ కలత జెందడు. వారు సంకటకారియైన అహంకారం నిండి నీవు, నేను అని వ్యాకులపడు తుంటే, అందరిలోనూ ఉన్న ఆత్మతో మమైక్యాన్ని పొందిన అతనికి మాత్రం తాను, పరము అనే విషయమే ఉండదు. అందరూ పనిచేసినట్లే పనిచేస్తాడు కానీ

వారకుండే కోరికలను, ఇచ్ఛలను వదిలివేస్తాడు. బాహ్యవిషయాల మెరమెరలకు దిగ్భ్రాంతి చెందని సుస్థిర ప్రశాంతిని పొందుతాడు. తన వ్యక్తి అహంకారాన్ని ఆ ఏకత్వంలో విలీనం చేసి ఆ ఏకత్వంలోనే చివరిదాకా ఉండి పరబ్రహ్మలో ఐక్యం చెందుతాడు. ఆ నిర్వాణం బౌద్ధులు చెప్పే అభావమైన ఆత్మోన్మూలనం కాదు. అది ఎంతో ఉత్కృష్టమైన నిమజ్జనం. భిన్నంగా ఉండే తన ఆత్మను అనంతమైన సత్యంతో ఏకైక భావాతీత అస్తిత్వంలో విలీనం చేయడమే.

మూలం: శ్రీఅరవిందులు

అనువాదం: అమరవాది ప్రభావతి, అమరవాది వేంకటరామ శాస్త్రి

కోరికలపై విజయం

అన్ని సాధారణ ప్రాణిక కదలికలు నిజమైన అస్తిత్వానికి చెందినవి కావు. అవి బయట నుండే వస్తాయి. అవి ఆత్మకు చెందినవి కావు. ఆత్మ నుండి అవి పుట్టవు. ప్రకృతి నుండి వచ్చే తరంగాలు.

కోరికలు బయట నుండే వస్తాయి. అవచేతనా ప్రాణికంలోకి ప్రవేశించి, ఉపరితలానికి వస్తాయి. అవి ఉపరితలానికి వచ్చినప్పుడు, వాటి గూర్చి మనస్సుకు తెలిసినప్పుడు, మనకు కోరిక ఉన్నట్లు స్పృహ కలుగుతుంది. ప్రాణికం నుండి మనస్సులోకి కోరికి ఉత్పన్న మైనందున అది మనదే అని అనిపిస్తుంది. అది బయట నుండి వచ్చిందని మనకు తెలియదు. ప్రాణికానికి చెందినదేదో, అస్తిత్వానికి చెందినదేదో దానిని బాధ్యురాలిగా చేసినదేదో, అది కోరిక కాదు, విశ్వజనీన ప్రకృతి నుండి వచ్చే తరంగాలకు సూచనాత్మక ప్రవాహాలకు ప్రతిస్పందించే అలవాటు.

*

కోరికను పూర్తిగా వదిలించుకోవటానికి చాలా కాలం పడుతుంది. దానిని నీ స్వభావము నుండి నెట్టివేసి, బయటనుండి వచ్చే శక్తి అని, తన పంజాలను ప్రాణికంలోనూ, భౌతికశరీరంలోనూ, బిగించుతోందని తెలిసిననాడు దానిని వదిలించుకోవడం తేలిక.

నీ అలవాటు ఎంత ప్రబలమైనదంటే, అది నీలోని భావం అని గాని నీలో మొలకెత్తిందని గాని నీవు అనుకోవు. అందువల్ల ఆ కదలికలను రూపుమాపడం, దాని నియంత్రణను తొలగించడం మరింత కష్టం.

*

కోరికను త్రోసిపుచ్చడమంటే ప్రగాఢమైన వాంఛను త్రోసిపుచ్చడమే. అది ఆత్మకు చెందినది కాదు. అంతః ప్రకృతికి చెందినది కాదు. ఒక విదేశీ వస్తువులా దానిని చైతన్యం నుండి నెట్టివేయాలి. కోరిక చేసే సూచనలకు లొంగిపోవడాన్ని కూడా తిరస్కరించాలి. కోరిక సరియైన చర్యను సూచించకపోతే, దానికి దూరంగా వుండడం, యోగశిక్షణలో ఒక భాగం. మానసిక పరివ్రాజక సూత్రంతో కానీ, కఠిన నైతిక నియమాలతోకాని, తప్పు పద్ధతిలో ఈ పనిచేస్తే, అది నిగ్రహం అంటారు. అణచివేతకు, అంతర్గత తిరస్కృతికి తేడా వుంది. మానసిక, నైతిక నిగ్రహానికి, ఆధ్యాత్మిక పవిత్రీకరణకు గల తేడా అది.

*

నిగ్రహానికి, సంయమానికి తేడా వుంది. "కోరిక కోరకుండా వుండలేను. కాని ఆ కోరికను సంతృప్తిపరచను. అని ఒకరు అంటే — మరొకరు నేనా కోరికను, దానిని సంతృప్తిపరచడాన్ని కూడా తిరస్కరిస్తాను" అని అంటారు. ఆ తేడా గమనించాలి.

*

నీ సిద్ధాంతం తప్పు. కాంక్షను స్వేచ్ఛగా వ్యక్తం చేయడంవల్ల , ప్రాణికం కొంతకాలం పాటు 'అమ్మయ్య' అని అనుకుంటుంది. కాని అది తిరిగివచ్చే హక్కును పొందుతుంది. అది తగ్గదు. సూక్ష్మరూపాలలో లోపల చెలరేగే కోరిక ప్రకోపనాన్ని అణచివేయడం నివారణ కాదు. ఉపరితల ప్రకోపాలను వెళ్ళగ్రక్కడం కూడ నివారణ కాదు. పూర్తి నిగ్రహాన్ని అలవర్చుకొంటే కోరిక అసలు పూర్తిగా మాసిపోతుంది. అది పూర్తిగా సంభవమే. అయితే కోరికను అణచివేయడం కాకుండా, అంతర్గతంగాను, బాహ్యంగాను దానిని తిరస్కరించాలి.

*

నువ్వు ఏ పని చేసినా అందులో కోరిక కలిసే వుంటుంది. సాధనకు చేసే ప్రయత్నాలలో కూడా అది కలిసి వుంటుంది. అదే ఇబ్బంది. ఆ కష్టం ఎదురైనప్పుడు, వెంటనే ఫలితం లేకపోతే, కోరిక వల్ల అసహనం, గందరగోళ భావాలు చెలరేగుతాయి. ఆకాంక్ష అన్నది కోరిక రూపంలో ఉండకూడదు. ఆత్మకు అవసరం అన్న భావన ఉండాలి. భగవంతుని వైపు తిరిగి, అన్వేషించడానికి ప్రోద్బలం చేసే ప్రశాంత సుస్థిర సంకల్పం వుండాలి. పనిలో, సాధనలో కోరిక కలిసిపోవడాన్ని పూర్తిగా తొల గించడం కష్టం. ఎవరికీ తేలిక కాదు. కాని సంకల్పం కనుక ఉంటే, సుస్థిరమైన ఆత్మశక్తితో దీనిని సాధించవచ్చు.

*

మంచి కోరికలే కాదు. చెడు కోరికలు కూడా కలుగుతుంటాయి. సంకల్పం, ఆకాంక్షకు స్థానం ఉంది కాని కోరికకు కాదు. కోరిక వున్న చోట బంధమేర్పడుతుంది. దానితో పాటు వాంఛ, వేదన, సమస్థితిని కోల్పోవడం, వస్తువుల కోసం బలంగా కోరడం ఇవన్నీ పెరుగుతాయి. ఇదంతా యోగపద్ధతికి వ్యతిరేకం.

*

భగవంతుని కోసం కోరిక, భగవంతుని పట్ల భక్తి — ఇది అన్ని కోరికల నుండి విముక్తం చేస్తుంది. లోలోపల మూలంలో అది కోరిక కాదు. ఆకాంక్ష. అది ఆత్మ ఆవశ్యకత, అస్తిత్వ ఉచ్ఛ్వాసం. దానిని కోరికలతో పాటు లెక్కపెట్టకూడదు.

*

ప్రతి భూమికలో సత్యాలు ఉన్నాయి. ఉన్నత భూమికలో కొన్ని మాత్రం సత్యాలు కావు. ఉదాహరణకు కోరిక, అహం అన్నవి మానస, ప్రాణిక, భౌతిక అజ్ఞాన భూమికకు చెందిన సత్యాలు. కోరిక, అహం లేని మనిషి తామసిక మరమనిషి అవుతాడు. మీరు ఉన్నత భూమికలో ఆలోచిస్తే ఈ అహం, కోరిక సత్యాలు కావు. అవి అసత్యాలు అవుతాయి. నిజమైన వ్యక్తిత్వాన్ని, నిజమైన సంకల్పాన్ని అవి వక్రీకరిస్తాయి. కాంతి శక్తులకు, చీకటి శక్తులకు మధ్య పోరాటం భూతలంలో సత్యం. కాని మనం భూమికలు

ఆరోహించే కొలదీ దాని సత్యరూపం మారుతూ వస్తుంది. అతిమానస స్థాయిలో అది సత్యం కానే కాదు.

మూలం: శ్రీఅరవిందులు

అనువాదం: కె. యజ్ఞన్న

మనిషికి మృగానికి మధ్యన ఉన్న తేడా

మృగం ప్రాణిక మరియు సంవేదనలతో కూడిన అస్తిత్వం కలది. అయితే మనిషి హేతువును పొంది ఉండటంవల్ల మృగం నుంచి ప్రత్యేక స్థాయిని పొందినట్లు చెప్పబడ్డాడు. అయితె అది విషయాన్ని క్లుప్తంగా, అసమగ్రంగా వ్యక్తపరచి తప్పుదారి పట్టించడమే. ఎందుకంటె హేతువు అన్నది ఒక తరహాకి చెందిన, పరిమితమైన సాధనం యొక్క క్రియాచరణ. అది దానికన్న మరింత గొప్ప శక్తి నించి వస్తుంది. ఆ శక్తి పరిమితిలేని విస్తృతమూ, ప్రకాశవంతమూ అయిన ఊర్ధ్వ ఆవరణ నించి వస్తుంది. మన పరిశీలన, తార్కికదృష్టి, విచారణ, విచక్షణా వివేకముల ప్రాముఖ్యత యొక్క నిజమైన అంతిమ లక్ష్యం — సత్వరము, మధ్యంతర లక్ష్యము కన్నా భిన్న మైనది — మనిషిని ఆ ఉన్నత కాంతి నించి అందుకున్న ప్రకాశంతో, సరైన అవగాహనకు, సరైన కార్యాచరణకు ప్రోద్బలపరచి, ఆ మృగాన్ని నడిపించె అస్పష్ట కాంతిని క్రమంగా ఊర్ధ్వ ఆవరణ మంచి ప్రసరించే ప్రకాశంతో నింపుట.

మృగంలో కూడా ఒక మూలాధారమైన హేతువు ఉంటుంది. అది ఒక ఆలోచ నగా, అంతరాత్మగా, సంకల్పంగా స్పష్టమైన భావోద్వేగంగా ఉంటుంది. అయితే వాటి అభివృద్ధి తక్కువస్థాయిది. దాని మనస్తత్వం కూడా మనిషిని పోలినదే. కాని మృగంలోని ఈ సామర్థ్యాలన్నీ స్వయంచాలకమైనవి, అవి ఖచ్చితమైన పరిమితిని కల్గి ఉంటాయి. చాలా వరకు నిమ్న నాడీ వ్యవస్థ చేత రూపొందించబడినవి.

మృగం యొక్క గ్రహణశక్తి, ఇంద్రియజ్ఞానం, కార్యకలాపాలు, నాడీ మరియు ప్రాణిక సహజాతాలు, కోరికలు, అవసరాలు, తృప్తుల మధ్యన ఉన్న అనుబంధం, జీవ, ప్రాణిక ప్రేరణ. మనిషి కూడా ఈ ప్రాణిక ప్రకృతి (స్వభావం) యొక్క యాంత్రికతకు లోబడే ఉంటాడు, కాని తక్కువగా మాత్రమే!

మనిషి తన సంకల్పాన్ని, ఆలోచనను, బావోద్వేగాలను ప్రకాశింప చేసుకోవటం ద్వారా ఆత్మాభివృద్ధి అన్న కష్టమైన పనిని సాధించుకోవచ్చు. తక్కువ స్థాయిలో పనిచేసే కోరికను కొంచెం ఎక్కువ ఎరుకతో, విచక్షణతో మార్గాన్ని చూపగలిగే స్థాయికి చేర్చవచ్చు. తాను ఎంతగా తన నిమ్నస్థాయిని ప్రకాశింపచేసి, దానిపై ఆధిపత్యం వహిస్తే, అదే నిష్పత్తిలో అతడు మృగం నించి పూర్తి మనిషిగా మారుతాడు. అతడు కోరిక స్థాయిని మరింత ఉన్నతమూ, ప్రకాశవంతమూ అయిన ఆలోచన, దృష్టి, అనంతత్వాన్ని స్పర్శించగల సంకల్పంతో నింపాలి. ఎరుకతో తన సంకల్పాన్ని వీడి దైవసంకల్పం వైపు నడవాలి, మరింతగా విశ్వభావాతీత జ్ఞానంతో ముడిపడాలి.... అప్పుడు అతడు అతీత మానవుడి వైపు తన ఆరోహణను ప్రారంభించాడని, అతడు దైవం వైపు అధిరోహణా యాత్రలో ఉన్నాడని అర్థం.

అప్పుడు ఆ ఉన్నత మానసంలోని యోచనలో, ప్రకాశంలో, సంకల్పంలో లేదా అంతర్ హృదయం యొక్క లోతైన భావజాలంలో, ఉద్వేగంలో, మనం ముందుగా మన చైతన్యాన్ని కేంద్రీకృతం చేయాలి — వాటిలోని ఏదో ఒకదానిలో లేదా మనకి సమర్థత ఉంటే ఆ రెంటితో కలిసి దానిని మన స్వభావాన్ని సంపూర్ణంగా దైవం వైపు తిప్పే సాధనంగా ఉపయోగించాలి. ప్రకాశవంతమైన యోచన, సంకల్పాల ఏకాగ్రతతో, హృదయాన్ని కలిపి, ఒకే ఒక విశాల లక్ష్యంతో జ్ఞానం వైపు, మన కార్యాచరణ యొక్క అనంత కాంతి జన్మస్థానం వైపు సాగే నశించని ఆవేశం మన లక్ష్యం కావాలి. అదే మన యోగానికి తొలి మెట్టు.

మొట్టమొదటి అవసరమైన, సహజమైన విప్లవాత్మకమైన తొలి అడుగు, — నిమ్న ప్రకృతికి సంబంధించిన వాటన్నిటి నించి మరలిపోవడం, ఏకాగ్రతతో సంకల్పాన్ని, తెలివిని, వాటి కన్న ఉన్నతమైన స్థానం మీద నిలపడం, మనసు, హృదయం, ఇంద్రియాలు, శరీరం, వీటిని కూడ ఉన్నతస్థితుల వైపు మళ్ళించడం.

నువ్వు అహంకారంతో, మానసికమైన వ్యక్తిగా జీవిస్తున్నంత కాలం, నీవు అదే వలయంలో ముగింపు లేకుండా తిరుగుతూ ఉంటావు. నిజానికి అప్పుడక్కడ నీవు చేయగలిగిందేమీ లేదు. నీ సంకల్పాన్ని అంతర్ముఖం చేసి, హృదయంలోని కోరికలను దాటి, ఇంద్రియాల ఆకర్షణలను దాటి, మనసు నించి, దాని తాలూకు బంధనాలు, సంబంధాల నించి, దానికి లోబడిన కోరిక, ఆలోచన, ప్రేరణల నించి విడిపడి ఆ సంకల్పాన్ని ఒక్కసారి 'ఆవలి విశాల ఉన్నత ఎత్తులకు' ఉద్ధరించాలి.

ఎన్నటికి మారని, నిశ్చలమైన, చెదరని, సమానత్వంతో అన్ని వస్తువులకు, వ్యక్తులకు, సంభవాలకు, నిష్పాక్షికంగా ఉంటూ, క్రియాకర్మల వల్ల చెక్కుచెదరక, ప్రకృతి వైవిధ్యాల వల్ల తన స్థితిలో మార్పునొందక, నీ లోనే ఉండే, ఆ ఒకే ఒక శాశ్వతమైనదాన్ని కనుగొని, దాన్ని చేరుకోవాలి. అదే నీవు కావాలి, ఆ శాశ్వత ఆత్మవు నీవు కావాలి. ఆ బ్రహ్మపదార్థానివి నీవు కావాలి. ఎన్నడూ నిన్ను వీడని ఆ ఆధ్యాత్మిక అనుభవం వల్ల నీవు దాన్ని సాధించగలిగితే నీకు సురక్షితమైన పునాది ఏర్పడుతుంది. దానిపై నీవు స్థిరంగా నిలిచి ఈ మనోమయమైన వ్యక్తిత్వపు పరిధుల నించి విముక్తుడవై, శాంతి, జ్ఞానాల నుంచి జారిపోని రక్షణని పొందగలవు. అహం నుంచి విడుదల కాగలవు.

మూలం: శ్రీఅరవిందులు
అనువాదం: డి. సత్యవాణి

కాంతికిరణాలు

ఉన్మీలనము:

చైతన్యానికి విముక్తి. తద్వారా దివ్యకాంతి, శక్తుల ప్రవర్తనలను తన లోనికి ఆవహింపచేసుకుంటుంది.

*

ఔదార్యం (Benevolence)

వ్యక్తిగతంగా ప్రతిక్రియకి అవకాశం లేని, సర్వతోముఖ సమ్యక్ దృష్టి కలిగిన అలుపెరుగని ఔదార్యం — ఇదీ ఈ భూమి మీద భగవంతుని ప్రేమించి, సేవించుకునే ఉత్కృష్ట మార్గం.

అంటే నా అభిప్రాయం మనసా, వాచా, కర్మణా త్రికరణశుద్ధితో కూడిన ఔదార్యం. అంతేకాని మానవసహజమైన ఆధిక్యతను, భయంకరమైన దిగజారుడు ఔదార్యంతో కూడిన కర్మలను ప్రదర్శనకు వేదికగా ఉపయోగింపబడేది కాకూడదు.